

รายงานการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ของสถานศึกษานำร่อง

ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แบบรายงานแผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ประจำปีงบประมาณ 2568 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียนที่มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดอุบลราชธานี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และแนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ที่มุ่งเน้นสาระสำคัญของคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของชาติเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยและสังคมไทยอย่างยั่งยืน

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย ที่ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน/โครงการในครั้งนี หวังอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ อันจะทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเจริญก้าวหน้าต่อไปในปีการศึกษาถัดไป

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุง
วิทยาคาร)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	๑
๑. ข้อมูลสถานศึกษา.....	๑
๒. ชื่อแผนงาน.....	๑
๓. ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา.....	๑
๔. วันเริ่มต้นแผนงาน.....	๑
๕. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรม.....	๑
๖. สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียนหรือจุดเน้นของโรงเรียน.....	๑
๗. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ / แผนการดำเนินงานขับเคลื่อน เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี.....	๑
๘. ลักษณะโครงการ.....	๑
๙. หลักการและเหตุผล.....	๒
๑๐. วัตถุประสงค์.....	๒
๑๑. เป้าหมาย.....	๕
๑๒. รายงานผลการดำเนินงานนวัตกรรมการบริหาร.....	๖
๑๓. ประเภทของนวัตกรรม.....	๗
๑๔. ผลที่ได้รับ.....	๗
๑๕. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา.....	๗
๑๖. แผนงานพัฒนานวัตกรรมของครู.....	๑๐
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	๒๐
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.....	๔๐
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	๗๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	๗๕
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.....	๘๙
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ.....	๙๕

รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1. ข้อมูลสถานศึกษา

โรงเรียน บ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาการ) ตำบล หนองเหล่า อำเภอ เชื่องใน จังหวัด อุบลราชธานี 34150

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2. ชื่อแผนงาน : นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา : นายวุฒิกัทร แก้วกลิงกลม

4. ระยะเวลาดำเนินการ : 16 พฤษภาคม 2568 วันสิ้นสุดแผนงาน : 31 มีนาคม 2569

5. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น

2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชนสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

6. สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้นของโรงเรียนที่กำหนด ได้แก่

1) พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้พื้นฐาน 6 ด้าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

2) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะหลัก

3) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม

7. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ / แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาสังคม

8. ลักษณะโครงการ

โครงการใหม่

โครงการต่อเนื่อง

9. หลักการและเหตุผล (ให้ระบุสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา สาเหตุของโรงเรียน / ผู้เรียน เช่น ด้านผลสัมฤทธิ์ ความเหลื่อมล้ำ การบริหารจัดการ การเรียนการสอน)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้เป็นกลไก เพื่อให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัวสื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัย ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งการเปลี่ยนบทบาทครู และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ได้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการ ส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพาหุปัญญา ให้เต็มตามศักยภาพรวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความ สามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2566 – 2570) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ได้ระบุสาระสำคัญ เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ซึ่งได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ รวมถึงเป็นเครื่องมือในการกำกับทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัด เพื่อสร้างผลผลิตผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียนได้อย่างมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งให้ความสำคัญกับการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของโลกศตวรรษที่ 21

แนวโน้มการศึกษาในยุคปัจจุบัน มุ่งเน้นพัฒนาทักษะและความสามารถทางปฏิบัติของนักเรียน โครงการนี้ เกิดขึ้นจากความประสงค์ที่จะสร้างโอกาสส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเหล่า (ราษฎร์บำรุงวิทยาการ) มีความรู้พื้นฐานทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษาไทย ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ด้านภาษาอังกฤษ ด้านสังคมศึกษาฯ และด้านการงานอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะความรู้พื้นฐานสำคัญสำหรับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนทุกคน นักเรียนมีสมรรถนะหลักและมีคุณลักษณะอัน

พึงประสงค์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนในการเข้าสู่สังคมและการทำงานในอนาคต เพื่อให้สามารถ รับมือกับทุกสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเต็มที่ มีความฉลาดรู้และมีความสุข และเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านดงยาง ให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะ

โครงการนี้ เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้บนพื้นฐานความสามารถทั้ง 6 ด้าน ได้อย่างเหมาะสมตามความต้องการและความถนัดของนักเรียน ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือทำ และใช้กระบวนการคิด โดยผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receivers) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co - creators) ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นี้ มีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. วัตถุประสงค์ของแผนงาน

- 10.1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้พื้นฐาน 6 ด้าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
- 10.2 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะหลัก
- 10.3 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 10.4 เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม

11. เป้าหมาย

11.1 เชิงปริมาณ

1. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน 6 ด้าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ร้อยละ 80
2. ผู้เรียนมีสมรรถนะหลัก ร้อยละ 80
3. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร้อยละ 80
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม ร้อยละ 90

11.2 เชิงคุณภาพ

1. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน 6 ด้าน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนด
2. ผู้เรียนมีสมรรถนะหลักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข
3. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรมเป็นที่ยอมรับและเป็นต้นแบบการจัดการเรียนรู้ได้

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม
2. ผู้เรียนมีความฉลาดรู้พื้นฐานทั้ง 6 ด้าน ทางกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
3. ผู้เรียนมีทักษะการทำงานการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและการใช้ชีวิตผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม
4. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

13. งบประมาณอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

ชื่อนวัตกรรมกลาง “การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ”
โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาการ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต
1 จำนวนเงิน 65,900 บาท

แผนงาน/นวัตกรรม	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา		
นวัตกรรมที่ 1 การพัฒนาครูและบุคลากรสู่ความเป็นเลิศ ในการจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะในศตวรรษที่ 21	นายวุฒิภัทร แก้วกลิงกลม และคณะครูทุกคน	15,900
นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
นวัตกรรมที่ 1 นวัตกรรมเขียนเรื่องจากภาพ ด้วย เทคนิคคำถาม 5 W 1 H เพื่อพัฒนาทักษะด้านอ่าน การ เขียนภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	นางสาวจันทร์จิราภรณ์ ทองประसार นายสุรพล อรอินทร์	7,000
นวัตกรรมที่ 2 นวัตกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน การ เขียนคำควบกล้ำ โดยใช้สื่อที่หลากหลายด้วยรูปแบบ Active Learning นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	นางสาวปรีชญา ศรีโสพันธ์	4,000
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์		
นวัตกรรมที่ 3 การพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การหาปริมาตรและความจุของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก โดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based	นางสาวณัฐธิดา บุ่งทอง	4,000

แผนงาน/นวัตกรรม	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
Learning) และโปรแกรม Geogebra ช่วยสอน รายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นวัตกรรมที่ 4 การพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	นางสาวเยาวลักษณ์ มีคุณ	4,000

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
นวัตกรรมที่ 5 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง วงจรชีวิตของสัตว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	นางสาวสุพรรณษา พงษ์เกษม สลิบเอกไพศาล ลาสิงหาญ	4,000
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ		
นวัตกรรมที่ 6 นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) รายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	นางสาวนันท์วัน เกษมราช	4,000
นวัตกรรมที่ 7 การพัฒนาทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษตามแนวคิดพหุปัญญา โดยใช้นิทาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	นางสาวนภาพรรณ พุ่มพันธ์	4,000
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา		
นวัตกรรมที่ 8 การแก้ปัญหา/การริเริ่ม พัฒนา/การปรับเปลี่ยน) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องท้องถิ่นพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการห้องเรียนพอเพียง ในศตวรรษที่ ๒๑	นายเอกรัตน์ วงศ์เคน	4,000

นวัตกรรมที่ 9 การจัดการเรียนการสอนโดยกิจกรรม โครงงานเป็นฐาน เรื่อง จ่ายเป็นออมได้ไม่ขัดสน ผ่าน กระบวนการบูรณาการแบบสหวิทยาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	นางสาวจุฬาลักษณ์ ใหญ่ปราง	4,000
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ		
นวัตกรรมที่ 10 การเลี้ยงปลาดุก เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะในวิชาชีพ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	นางเดือนฉาย ไหลริน นายเอกวิ พิมราช นายศรุต สาลิกา	7,000
ปฐมวัย		
นวัตกรรมที่ 11 แผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านคณิตศาสตร์ ตัวเลข	นางสาวสิริธร ศรีลาบุตร	4,000

15. ระยะเวลาการใช้งานประมาณ

ปีงบประมาณ 2568	ระยะที่ 1 (ภาคเรียนที่ 2)		ระยะที่ 2 (ภาคเรียนที่ 1)	
	ไตรมาสที่ 1 (1 ต.ค. – 31 ธ.ค.)	ไตรมาสที่ 2 (1 ม.ค. – 31 มี.ค.)	ไตรมาสที่ 1 (1 เม.ย. – 30 มิ.ย.)	ไตรมาสที่ 2 (1 ม.ค. – 31 มี.ค.)
	0 บาท	0 บาท	65,900 บาท	0 บาท

16. การประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1	ครูและบุคลากร ร้อยละ 80 มีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม	นิเทศภายในสถานศึกษา	แบบนิเทศตามกรอบ แนวคิด N.L. Model
2	นักเรียนร้อยละ 80 มีความพึงพอใจใน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ (Active learning)	สำรวจความพึงพอใจ	แบบสอบถามความพึง พอใจ
3	นักเรียนร้อยละ 80 มีทักษะการทำงาน การแก้ไขปัญหา การใช้เทคโนโลยี และ	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม

	การใช้ชีวิต ผ่านกระบวนการทำงานเป็น ทีม		
4	นักเรียนร้อยละ 80 มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ตามที่สถานศึกษากำหนด	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม

17. รายงานผลการดำเนินงานนวัตกรรมการบริหาร

แบบรายงานข้อมูล นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

รายละเอียดโครงการหรือกิจกรรมการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ ดังนี้

ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในการจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะศตวรรษ
ที่ ๒๑

ผู้จัดทำ นายวุฒิชัย...แก้วกลิงกลม

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

ที่มาและความสำคัญ

“อุบลราชธานี...เมืองแห่งการเรียนรู้ ด้วยนวัตกรรมทางการศึกษา สู่วิถีชีวิตที่เป็นสุขอย่างยั่งยืน” ซึ่งเป็น
วิสัยทัศน์ที่ถูกกำหนดไว้ใน แผนยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (พ.ศ.๒๕๖๖ -
๒๕๗๐) ที่มีเป้าหมายด้านการพัฒนาระบบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ให้สถานศึกษามีระบบ
การพัฒนาครูในลักษณะชุมชนการเรียนรู้ของครู (Professional Learning Community) ครูมีความรู้
ความสามารถด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ที่สอดคล้องกับเป้าหมายตาม
หลักสูตรจังหวัดและบริบทท้องถิ่น ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถด้านออกแบบการวัดและ
ประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง สอดคล้องกับ KPI ที่กำหนด รวมทั้งการนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถด้านการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) เป็นหนึ่งในสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมที่ให้
ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา ที่เริ่มต้นจากการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
การเรียนรู้ และการออกแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ เน้นการ
ทำหรือการปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากการรับความรู้ ซึ่งมีลักษณะเฉื่อย ไม่ตื่นตัว
(passive) เป็นการรุกหรือการตื่นตัว ที่จะเรียนรู้ (active) คือ ผู้เรียนต้องเป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ เป็นผู้ลงมือทำต่อ
สิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ อย่างแท้จริง

จากเหตุผลดังกล่าว โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) จึงได้ดำเนินการพัฒนาครูและ
บุคลากรสู่ความเป็นเลิศในการจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะซึ่งประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรม
ฐานสมรรถนะ และ การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สู่สมรรถนะ ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนเกิด
สมรรถนะ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะได้
๒. เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทั้ง ๔ ด้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

ครูและบุคลากรของโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) จำนวน ๑๙ คน

เครื่องมือที่ใช้

๑. แบบนิเทศติดตามภายใน
๒. แบบสังเกตพฤติกรรม
๓. แบบประเมินผลการนำนวัตกรรมไปใช้
๔. แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การสร้าง / การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการการสร้าง / การพัฒนานวัตกรรม ดังนี้ แนวคิดทฤษฎีนวัตกรรม แนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สมุติเทศภายในครูและบุคลากรครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) จำนวน ๑๙ เล่ม การริเริ่ม พัฒนา นิเทศติดตามชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรในโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สู่ครูมืออาชีพตามศตวรรษที่ ๒๑ รวมทั้งการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

การวัดโดยใช้แบบการสังเกตพฤติกรรม

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. ครู ร้อยละ ๘๐ มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ได้เพื่อพัฒนาสมรรถนะได้
๒. ครูร้อยละ ๘๐ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้ง ๔ ด้าน

เชิงคุณภาพ

๑. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ได้ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้ง ๔ ด้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนเกิดสมรรถนะตามวัตถุประสงค์

บทเรียนที่ได้รับ

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะได้
๒. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทั้ง ๔ ด้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลึงกลม ผู้รายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลึงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลึงกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลึงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ภาพกิจกรรม การนิเทศติดตามชั้นเรียนของครูและบุคลากรทางการศึกษา สู่ครูมีอาชีพตามศตวรรษที่ ๒๑

ชื่อนวัตกรรม “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach–Talk–Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวจันทร์จิราภรณ์ ทองประसार

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการติดต่อสื่อสารของคนไทย ภาษาไทยในฐานะที่เป็นวิชา พื้นฐานของการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น สามารถรับรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้ดียิ่งขึ้น เพราะได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราวิชาการต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้วิทยาการใหม่ ภาษาจึงมีความสำคัญและควรมีการปลูกฝังการเรียนรู้ตามทักษะการใช้ภาษาทั้งด้านการฟังการพูด การเขียน การอ่านและการดู อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างมาก ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและส่งเสริมความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ผู้รู้ภาษาดีการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็คงเข้าใจไปด้วย หากอ่านเข้าใจและ รู้เรื่องก็สามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้รวมทั้งรู้จักแสวงหาความรู้รอบตัว (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, ๒๕๓๐, หน้า ๙)

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ได้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความมุ่งหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๖๐) มีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษา การเขียนสื่อสารก็สำคัญเช่นกัน สิ่งสำคัญของการสื่อสารด้วยการเขียน คือ ความถูกต้องและชัดเจนของข้อมูล เพราะการสื่อสารประเภทนี้เป็นการสื่อสารทางเดียว โดยผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้พูดคุยกันโดยตรง ทำให้ไม่มีโอกาสตอบข้อสงสัยและอาจเกิดความเข้าใจผิดได้มากกว่าการสื่อสารประเภทอื่น ๆ ดังนั้นสิ่งที่เขียนลงไปจะต้องแปลความหมายได้ทางเดียวไม่สร้างความสับสนให้ผู้อ่าน แต่เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ยังเขียนสื่อสารได้ยังไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ยังเลือกใช้คำที่เขียนสื่อสารไม่เหมาะสม ใช้ภาษาพูดมาใช้ในการเขียนสื่อสาร บางครั้งเขียนคำไม่ถูกต้อง เขียนผิดๆ ถูกๆ ขาดความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการเขียนเรื่องราวที่จะสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรื่องจากภาพหรือเขียนตามจินตนาการ นักเรียนมักจะนำคำที่เป็นภาษาพูด ภาษาท้องถิ่นมาใช้ในการเขียนอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงนำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก ๘ หนัวยก และหนังสือเล่มเล็ก ๑๒ หนัวยก มาใช้ในการพัฒนาการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกเขียนตอบคำถาม ฝึกเขียนคำให้ถูกต้อง รวมไปถึงการฝึกแต่งประโยคจากรูปภาพ เขียนเรื่องจากภาพ ตามจินตนาการ ควบคู่ไปกับแบบฝึกทักษะภาษา อีกทั้งยังต้องการให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อีกด้วย

การจัดการเรียนรู้ปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะคิดวิเคราะห์ สื่อสาร และทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับประถมศึกษาที่ต้องการรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้น สนุก และมีปฏิสัมพันธ์ นวัตกรรม ๓ T Step (Teach–Talk–Think) จึงถูกออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากครูอย่างมี

ระบบ แลกเปลี่ยนกับเพื่อน และคิดด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะศตวรรษที่ ๒๑ การจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากสภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ายังคงมีผู้เรียนจำนวนหนึ่งที่เรียนรู้แบบท่องจำ ขาดทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ยังส่งผลให้ผู้เรียนมีบทบาทเพียงผู้รับสาร ขาดความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากปัญหาดังกล่าว ผู้สอนจึงจำเป็นต้องแสวงหารูปแบบหรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนจึงได้พัฒนานวัตกรรม ๓ T Step (Teach-Talk-Think) ขึ้น เพื่อเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเน้นการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น เริ่มจากขั้น Teach ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ครูทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้พื้นฐานอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นและวางรากฐานทางความรู้ให้ถูกต้อง ต่อด้วยขั้น Talk ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปราย และเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน เป็นการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และการทำงานเป็นทีม อันเป็นทักษะสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตย และขั้น Think ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง สังเคราะห์ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นการพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ที่มีความหมาย

นวัตกรรม ๓ T Step มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากช่วยเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับความรู้มาเป็นผู้สร้างความรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active Learning) เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ นวัตกรรม ๓ T Step ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มีขั้นตอนชัดเจน สามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

ขอบเขต

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๐ และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๒๐ คน โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี สังกัด สพ.บ.อุบลราชธานี เขต ๑

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีแนวคิดสำคัญว่า ความรู้ไม่ได้เกิดจากการถ่ายทอดโดยตรงจากครูสู่ผู้เรียน แต่เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากประสบการณ์เดิมร่วมกับประสบการณ์ใหม่ ผ่านการคิดวิเคราะห์ และการลงมือปฏิบัติ นักทฤษฎีสำคัญ ได้แก่ เพียเจต์ (Piaget) ซึ่งอธิบายกระบวนการเรียนรู้ผ่านการกลั่นกรองและการปรับโครงสร้างทางปัญญา และ Bruner ที่เสนอแนวคิดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Learning) นวัตกรรม ๓ T Step (Teach–Talk–Think) สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าว โดยขั้น Teach เป็นการจัดโครงสร้างความรู้พื้นฐาน ขั้น Talk เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปรับความเข้าใจ และขั้น Think เป็นการสร้างองค์ความรู้และสรุปความเข้าใจด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความหมายและยั่งยืน

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมและสังคมพัฒนาการ (Social Constructivism : Vygotsky)

วิก็อตสกี เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ภาษา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะแนวคิด เขตพัฒนาการใกล้เคียง (Zone of Proximal Development: ZPD) ซึ่งหมายถึงช่วงระดับความสามารถที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ หากได้รับการช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากผู้อื่น แนวคิดสำคัญอีกประการคือ การค้ำจุนการเรียนรู้ (Scaffolding) ซึ่งครูหรือเพื่อนจะช่วยพยุงการเรียนรู้ในระยะแรก และค่อย ๆ ลดบทบาทลงเมื่อผู้เรียนมีความสามารถมากขึ้น นวัตกรรม ๓ T Step เชื่อมโยงกับแนวคิดนี้โดย

- ขั้น Talk เป็นเวทีของการเรียนรู้ทางสังคม
- ผู้เรียนเรียนรู้จากเพื่อนที่มีความสามารถแตกต่างกัน
- ครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ไม่ใช่ผู้บอกคำตอบ

แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) Active Learning

เป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิด การตั้งคำถาม และการอภิปราย มากกว่าการรับข้อมูลแบบทางเดียว งานวิจัยจำนวนมากพบว่า Active Learning ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดขั้นสูง นวัตกรรม ๓ T Step เป็นรูปแบบของ Active Learning ที่มีโครงสร้างชัดเจน โดย • ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านร่างกาย ความคิด และอารมณ์ • มีกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ • ช่วยสร้างแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนรู้

ทฤษฎีการคิดและการคิดขั้นสูง (Thinking Skills & Higher Order Thinking)

การพัฒนาทักษะการคิดเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะการคิดขั้นสูงตามลำดับขั้นของบลูม (Bloom's Taxonomy) ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ขั้น Think ของ ๓ T

Step • เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เหตุผล • วิเคราะห์ข้อมูลจากการเรียนรู้และการสนทนา • สังเคราะห์องค์ความรู้และสรุปเป็นความเข้าใจของตนเอง กระบวนการนี้ช่วยพัฒนาผู้เรียนจากการจำความรู้ ไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด (Reflective Thinking : John Dewey)

ดิไวเสนอว่า การเรียนรู้ที่แท้จริงต้องผ่านการคิดไตร่ตรองประสบการณ์ การสะท้อนผลช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และนำไปพัฒนาต่อยอด ในนวัตกรรม ๓ T Step • การสะท้อนคิดเกิดขึ้นในขั้น Think • ผู้เรียนพิจารณาว่าได้เรียนรู้อะไร อย่างไร และจะนำไปใช้ได้อย่างไร • ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน โดยมีความรับผิดชอบร่วมกันและรายบุคคล แนวคิดนี้ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม ความเป็นผู้นำ และความรับผิดชอบ ขั้น Talk ของ ๓ T Step • ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม • ฝึกการรับฟัง การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง • สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกในชั้นเรียน

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Approach)

แนวคิดนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมและอำนวยความสะดวก ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง นวัตกรรม ๓ T Step ช่วยเปลี่ยนบทบาทของครูและผู้เรียนอย่างชัดเจน • ครู → ผู้อำนวยการเรียนรู้ • ผู้เรียน → ผู้สร้างองค์ความรู้

แนวคิดทักษะศตวรรษที่ ๒๑ (๒๑st Century Learning Skills) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่

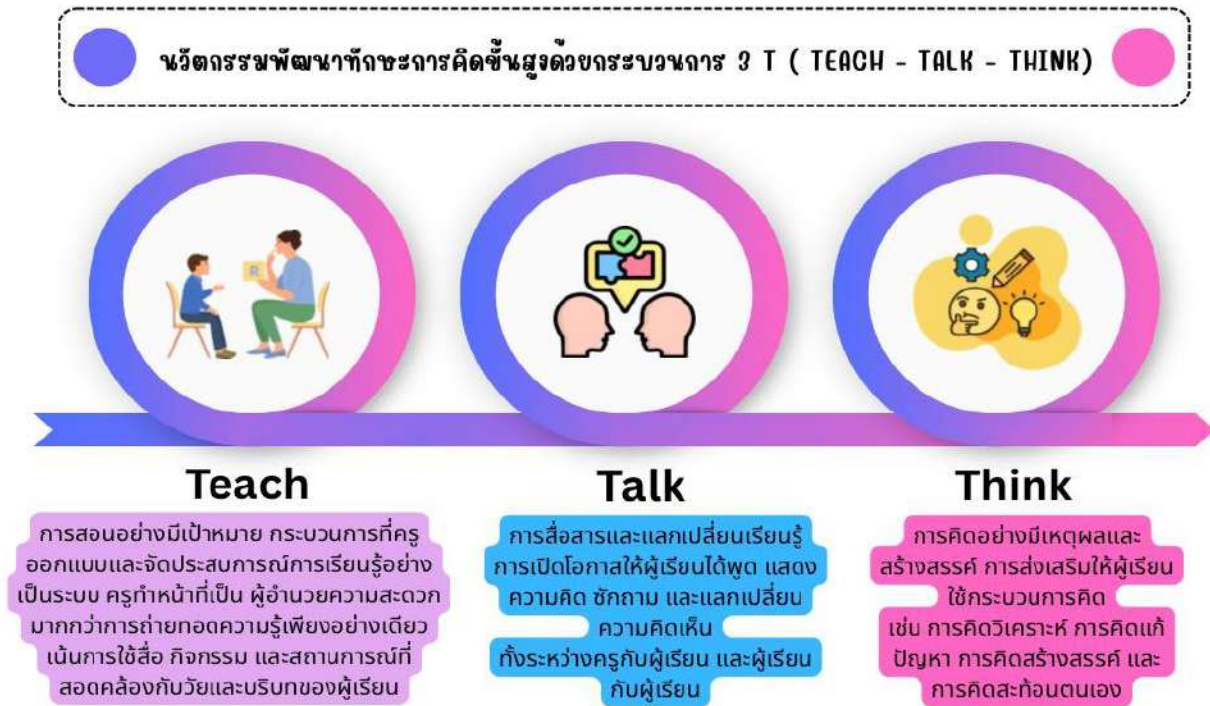
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ • การทำงานร่วมกัน
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต

นวัตกรรม ๓ T Step สนับสนุนการพัฒนาทักษะเหล่านี้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดและทักษะศตวรรษที่ ๒๑ แนวคิดทักษะการคิดและการคิดขั้นสูง ทักษะการคิด โดยเฉพาะการคิดขั้นสูงตามลำดับขั้นของบลูม (Bloom's Taxonomy) เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้น Think ของนวัตกรรม ๓ T Step สนับสนุนการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ

แนวคิดทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต นวัตกรรม ๓ T Step ช่วยบูรณาการทักษะ ดังกล่าวเข้ากับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

หลักการนวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach - Talk - Think)

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
๒. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๓. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุก มีส่วนร่วม และใช้ได้จริงในห้องเรียน

วิธีดำเนินการนวัตกรรม (๓ T Step) สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ทุกรายวิชา

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ แบ่งออกเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเตรียมการ (Preparation Stage)

๑. ศึกษาหลักสูตรและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของรายวิชาที่จะนำไปใช้
๒. วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล เพื่อทราบความแตกต่างด้านความสามารถ ความสนใจ และบริบทของผู้เรียน
๓. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และทักษะศตวรรษที่ ๒๑
๔. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกระบวนการ ๓ T Step
๕. จัดเตรียมสื่อ นวัตกรรม ใบกิจกรรม ใบงาน และเครื่องมือประเมินผลให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ระยะที่ ๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการ ๓ T Step (Implementation Stage)

ขั้นที่ ๑ Teach (การสอนอย่างเป็นระบบ)

๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ เช่น คำถาม ภาพ วิดีโอ หรือสถานการณ์ใกล้ตัว
๒. อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญอย่างเป็นลำดับขั้น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
๓. ยกตัวอย่างประกอบเพื่อเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง
๔. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนด้วยคำถามสั้น ๆ ระหว่างการสอน

ขั้นที่ ๒ Talk (การสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้)

๑. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๓-๕ คน
๒. มอบหมายภารกิจหรือคำถามเพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
๔. ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และส่งเสริมการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

ขั้นที่ ๓ Think (การคิดวิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้)

๑. ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และไตร่ตรองเป็นรายบุคคล
๒. ผู้เรียนจัดทำชิ้นงาน เช่น ใบงาน ผังความคิด แบบสรุป หรือการแก้ปัญหาตามโจทย์ที่กำหนด
๓. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการเรียนรู้หน้าชั้นเรียน
๔. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย

ระยะที่ ๓ การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)

๑. ประเมินผลก่อนเรียน และหลังเรียน
๒. ใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น • แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ • ใบงาน/ชิ้นงาน • การสังเกตพฤติกรรม • RUBRIC ประเมินทักษะ

๓. ประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ ๔ การสะท้อนผลและพัฒนา (Reflection & Improvement Stage)

๑. ครูสะท้อนผลการจัดกิจกรรมจากการสังเกตและผลการประเมิน

๒. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกละสิ่งที่ได้เรียนรู้

๓. สรุปจุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

๔. นำผลการสะท้อนกลับไปปรับปรุงและพัฒนาวัตกรรมการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในครั้งต่อไปเมื่อนำผล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านผู้เรียน

๑. มีความเข้าใจเนื้อหาชัดเจนขึ้น เพราะได้เรียน-พูดคุย-คิดทบทวน

๒. พัฒนาทักษะสื่อสาร กล้าพูด กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๓. มีทักษะคิดวิเคราะห์และคิดเป็นระบบ

๔. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

๕. มีความมั่นใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

ด้านครู/การจัดการเรียนรู้

๑. มีรูปแบบกิจกรรมที่ชัดเจน ใช้งานง่ายและนำไปใช้ได้ทุกรายวิชา

๒. ทำให้ชั้นเรียนมีชีวิตชีวา ผู้เรียนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

๓. สามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผู้เรียนได้ง่ายขึ้น

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. ผู้เรียนส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม ร้อยละ ๘๐

๒. ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ ๘๐

๓. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุก มีส่วนร่วม และใช้ได้จริงในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะด้านการอ่าน การเขียน ภาษาไทยได้ถูกต้อง เหมาะสมและคล่องขึ้น ด้วยนวัตกรรมแบบฝึกทักษะการคิดขั้นสูง มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

๑. ผู้เรียนส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม
๒. ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๓. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุก มีส่วนร่วม และใช้ได้จริงในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะด้านการอ่าน การเขียน ภาษาไทยได้ถูกต้อง เหมาะสมและคล่องขึ้น ด้วยนวัตกรรมแบบฝึกทักษะการคิดขั้นสูง มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ

๑. ประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร และโรงเรียน มีนวัตกรรมการเรียนการสอน มีแบบฝึกทักษะการเขียน มีการทำงานกลุ่ม เด็ก ๆ สามารถมีคิดสร้างสรรค์
๒. ประโยชน์ต่อนักเรียน
 - ๑) นักเรียนได้เรียนรู้การฝึกปฏิบัติแบบฝึกทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ
 - ๒) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ
 - ๓) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
 - ๔) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
๓. ประโยชน์ต่อชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมแบบฝึกทักษะ การเขียน มีการทำงานกลุ่ม เด็ก ๆ สามารถมีคิดสร้างสรรค์ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เงื่อนไขความสำเร็จ

๑. นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการคิดขั้นสูง และมีความสามารถในการแก้ปัญหาตาม โครงเรื่องจากคำถามชวนคิด ๕W๑H
 - ๑) จากเรื่องมีใครบ้าง (Who)
 - ๒) เรื่องนี้กำลังทำอะไร (What)

๓) เหตุการณ์ของเรื่อง เกิดขึ้นที่ไหน (Where)

๔) เหตุการณ์ของเรื่อง เกิดขึ้นเมื่อไร (When)

๕) ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นี้ (Why)

๖) ผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร (How)

๒. นักเรียนนำเสนอชื่อเรื่อง แก่นเรื่องในการจะทำหนังสือเล่มเล็ก ด้วยเทคนิค ๕W๑H

๓. นักเรียนเรียบเรียงภาษาเขียนโครงเรื่อง ด้วยเทคนิค ๕W๑H (กิจกรรมที่ ๑ เรียงร้อยเรื่องราว) โดยใช้คำสันธานเชื่อมประโยค เช่น และ แต่ จึง เพราะ เป็นต้น โดยครูใช้ Power Point นำเสนอ และแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนโครงเรื่อง

๔. นักเรียนนำเสนอการเรียบเรียงภาษาจนเป็นเรื่องราวในหนังสือเล่มเล็กตามเรื่องที่นักเรียนสนใจ

๕. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชื่นชมการนำเสนอของนักเรียน พร้อมแนะนำเพิ่มเติมในส่วนบกพร่อง

๖. นักเรียนส่งผลงานการทำหนังสือเล่มเล็กตามเรื่องที่นักเรียนสนใจ

ผลการประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรม

จากแบบสังเกตพฤติกรรมก่อน - หลัง -การใช้วัตกรรมการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-talk-Think)

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๐ คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๒๐ คน

ระดับชั้น	ผลคะแนนร้อยละ (ก่อน)	ผลคะแนนร้อยละ (หลัง)
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๕๘.๓๓	๘๗.๕๐
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๖๒.๕๐	๙๕.๘๓

สรุปผลการดำเนินการนวัตกรรม

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) คือการนำกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนมีการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ผู้เรียนสามารถอธิบายความรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกันได้ดี และมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยรวมดีขึ้นและจากการ

สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน สะท้อนว่านวัตกรรมนี้มีประสิทธิภาพ เหมาะต่อการนำไปพัฒนาในหลายระดับชั้นและหลายรายวิชา

จากการดำเนินงาน “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach–Talk–Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)” พบว่าเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนมากขึ้น เนื่องจากได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่เป็นลำดับขั้น เริ่มจากการได้รับความรู้พื้นฐานอย่างชัดเจนจากครู (Teach) ต่อด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน (Talk) และการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง รวมทั้งสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Think) ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและยั่งยืน ผลการดำเนินงานยังพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกันดีขึ้น ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศในชั้นเรียนมีความกระตือรือร้น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการสะท้อนผลการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์จริง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการจัดกิจกรรม แสดงให้เห็นว่านวัตกรรม ๓ T Step มีศักยภาพในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานยังพบข้อจำกัดบางประการ เช่น ผู้เรียนบางส่วนยังขาดทักษะการสื่อสารและการคิดวิเคราะห์ในระยะแรก จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการบริหารเวลาในแต่ละขั้นต้องมีความเหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น ดังนั้นครูผู้สอนควรปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในระยะยาว

โดยสรุป นวัตกรรม ๓ T Step (Teach–Talk–Think) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในห้องเรียน ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

งานเผยแพร่นวัตกรรม

ชื่อหน่วยงาน / กลุ่มเป้าหมาย / ระยะเวลา

- เผยแพร่นวัตกรรมการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก ๘ หน้ายก และ ๑๒ หน้ายก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร ของโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

- บุคลากรจากโรงเรียนโพธิ์เมืองสุกวิทยา อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

- บุคลากรจากโรงเรียนบ้านคูขาด(ศรีวิทยาคาร) อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี สพป.อุบลราชธานี

เขต ๑

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานกิจกรรม Symposium ที่โรงแรมกิจตรงวิลล์ รีสอร์ท จัดโดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)”

การเผยแพร่นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-Talk-Think)

- แสดงผลงานหนังสือเล่มเล็กในงานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ symposium ที่โรงแรมกิจตรงวิลลส์ รีสอร์ท จัดโดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
- เผยแพร่จากการมาศึกษาดูงานของโรงเรียนบ้านโพนเมืองสุกวิทยา และโรงเรียนบ้านคูขาด(ศรีวิทยาคาร)

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม (ก่อน)

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม (ก่อน)

นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-Talk-Think)

ลำดับ	พฤติกรรมที่สังเกต	๔	๓	๒	๑
๑	มีความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรม		✓		
๒	กล้าแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม		✓		
๓	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอย่างเหมาะสม			✓	
๔	สามารถคิดวิเคราะห์และอธิบายเหตุผล			✓	
๕	สามารถนำความรู้หรือสิ่งที่ได้จากการเรียนไปใช้		✓		
๖	รับผิดชอบหน้าที่และทำงานตามที่กำหนด			✓	
	รวมคะแนน		๑๖	๒	
	รวมคะแนนทั้งหมด		๑๘		
	รวมคะแนนร้อยละ		๖๖.๖๖		(๘)

เกณฑ์ระดับคะแนน

๔ = ดีเยี่ยม (แสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ชัดเจน และเหมาะสม)

๓ = ดี (พฤติกรรมบ่อยครั้ง)

๒ = พอใช้ (พฤติกรรมบางครั้ง)

๑ = ควรปรับปรุง (ไม่แสดงพฤติกรรม)

เกณฑ์คะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๕	ดีเยี่ยม
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ควรปรับปรุง

ณ.ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวจันทรีจิราภรณ์ หองประสาร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม (ก่อน)

นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-Talk-Think)

ลำดับ	พฤติกรรมที่สังเกต	๔	๓	๒	๑
๑	มีความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรม			✓	
๒	กล้าแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม			✓	
๓	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอย่างเหมาะสม			✓	
๔	สามารถคิดวิเคราะห์และอธิบายเหตุผล			✓	
๕	สามารถนำความรู้หรือสิ่งที่ได้จากการเรียนไปใช้			✓	
๖	รับผิดชอบหน้าที่และทำงานตามที่กำหนด			✓	
	รวมคะแนน			๖	๑
	รวมคะแนนทั้งหมด			๑๖	
	รวมคะแนนร้อยละ			๓๗.๕๐	(๖)

เกณฑ์ระดับคะแนน

๔ = ดีเยี่ยม (แสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ชัดเจน และเหมาะสม)

๓ = ดี (พฤติกรรมบ่อยครั้ง)

๒ = พอใช้ (พฤติกรรมบางครั้ง)

๑ = ควรปรับปรุง (ไม่แสดงพฤติกรรม)

เกณฑ์คะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๕	ดีเยี่ยม
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ควรปรับปรุง

ณ.ชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวจันทรีจิราภรณ์ หองประสาร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

ลงชื่อ จันทรีจิราภรณ์ หองประสาร ผู้รายงาน

(นางสาวจันทรีจิราภรณ์ หองประสาร)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิกัทร แก้วกลิ้งกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิกัทร แก้วกลิ้งกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนคำควบกล้ำ โดยใช้ MODEL เรียน ย้ำ ซ้ำ ทวน

ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวปรีชญา ศรีโสพันธ์

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม 16 พฤษภาคม 2568 – 31 มีนาคม 2569

ที่มาและความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้จริง โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เพราะการอ่านทำให้ทราบเหตุการณ์ทราบปัญหา เพิ่มพูนสติปัญญา โดยเฉพาะในการศึกษาหาความรู้ เพราะทักษะการอ่านเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ ผู้ที่มีทักษะการอ่านที่ดีจะช่วยให้ทักษะอื่น ๆ ทางด้านภาษาดีขึ้นตามไปด้วยการอ่านที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถประสมประสานตัวอักษรอย่างคล่องตัวแล้วไตร่ตรองออกเสียงคำประโยคข้อความสั้นอย่างคล่องแคล่ว มีความชำนาญในการอ่าน สามารถอ่านออกเสียงได้ทันที ย่อมสามารถนำความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ ในการอ่านไปใช้ในการพัฒนาตนเองและสังคมได้

คำควบกล้ำเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สำคัญอย่างหนึ่งของภาษาไทย เพราะคำควบกล้ำมีลักษณะที่ ทำให้เสียงในภาษาไทยมีความไพเราะ และแสดงถึงความประณีตของการออกเสียงคำ การออกเสียงคำ ควบกล้ำจะแตกต่างจากการออกเสียงคำที่มีพยัญชนะต้นตัวเดียว ปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำว่า ปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการออกเสียงคำควบ กล้ำให้ถูกต้องชัดเจน ขาดความระมัดระวังในเรื่องการออกเสียงคำประเภทนี้ โดยส่วนมากจะออกเสียง เฉพาะพยัญชนะต้นหน้า ส่วนตัวควบจะไม่ออกเสียงเลย ทำให้ภาษาผิดเพี้ยนไป ครูผู้สอนจึงควรสร้าง ความตระหนักให้นักเรียนเห็นความจำเป็นและความสำคัญในเรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำให้ถูกต้อง และส่งเสริมความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการจัดการปัญหาตั้งแต่ ระยะเริ่มต้นก่อนจะติดเป็นนิสัยเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเป็นการวางรากฐานในการใช้ภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติให้ถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ
2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนคำควบกล้ำ

3. เพื่อให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย นำไปสู่การอ่านออก เขียนได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้

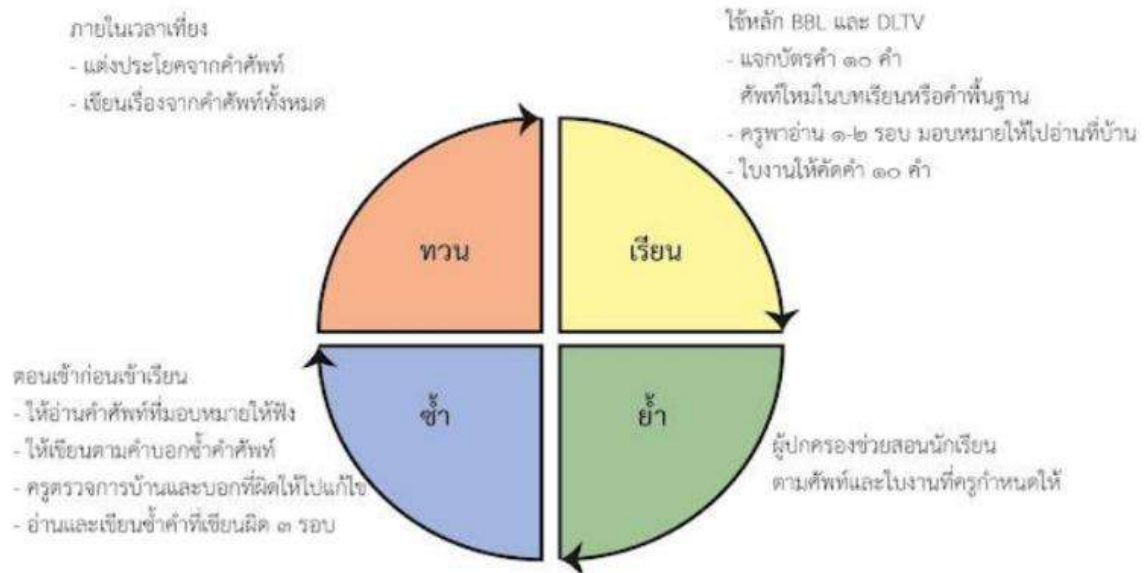
1. บัตรคำ คำควบกล้ำ
2. เกมบิงโกคำควบกล้ำ
3. เกมเศรษฐีคำควบกล้ำ
4. ใบความรู้ เรื่องคำควบกล้ำ
5. ใบงานเรื่องคำควบกล้ำ

หลักการการพัฒนานวัตกรรม

1. แนวคิดทฤษฎี (ย่อ)

MODEL เรียน ย้ำ ซ้ำ ทวน กระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้น "เรียน" ในที่นี้หมายถึงเรียนคำศัพท์พื้นฐานใหม่ หรือคำศัพท์ใหม่ๆ ที่ครูนำมาจากบทเรียนในวันนั้นๆ เอาจานให้นักเรียนฝึกอ่าน ฝึกเขียน และทำใบงาน
2. ขั้น "ย้ำ" ผู้ปกครองจะมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักเรียนเอากาบบ้านมาทำให้อ่านโดยให้ผู้ปกครองอยู่ด้วยช่วยสอนจนทำเสร็จ เรียกได้ว่าเป็นการ "ย้ำ" ทำให้เด็กสามารถจำได้ดีขึ้น
3. ขั้น "ซ้ำ" ถ้าเด็กอ่านยังไม่ได้ จะได้รับการสอนย้ำ ซ้ำ อีกครั้งหนึ่ง และให้แก้ไขให้ถูก
4. ขั้น "ทวน" ทบทวนคำศัพท์อีกครั้ง โดยการแต่งประโยคหรือเขียนเรื่องจากภาพ

แผนภาพการใช้แนวทางการบริหารงาน

MODEL เรียน ย้า ซ้ำ ทวน

2. กระบวนการออกแบบการเรียนรู้

2.1 กระบวนการ/ขั้นตอน

การออกแบบการผลิตนวัตกรรม

ในการออกแบบนวัตกรรมนั้นข้าพเจ้าได้สร้างนวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้สื่อที่หลากหลายด้วยรูปแบบActive Learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีส่วนร่วมกระบวนการพัฒนานวัตกรรมโดยใช้กระบวนการ PLC เข้ามาช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้โดยมีกรอบแนวคิดในกระบวนการพัฒนานวัตกรรมดังนี้

1. บัตรคำ คำควบกล้ำ
2. เกมบิงโกคำควบกล้ำ
3. เกมเศรษฐีคำควบกล้ำ

1. บัตรคำอ่านคำควบกล้ำ คือ บัตรคำควบกล้ำในภาษาไทยที่นำมาใช้สอดคล้องกับพยัญชนะในภาษาไทยเพื่อจะได้หัดอ่านประสมคำกับป๊อปอัพเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน.

2. เกมบิงโกคำควบกล้ำ คือ การเล่นที่ให้ผู้เข้าเล่นได้สนุกกับการลุ้นผลลัพธ์ว่ากระดานที่ตัวเองได้ การสุ่มคำควบกล้ำแต่ละครั้งจะมีคำควบกล้ำที่อยู่ในกระดานเราไหมภายในเกมใครบิงโกได้ก่อน จะเป็นผู้ชนะ

3. เป็นเกมสักระดาน (Board Game) ที่ใช้วิธีการผลัดกันทอดลูกเต๋า 2 ลูก และเดินไปตามช่องนับจำนวนตามที่ทอดเต๋าคือ

2.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการพัฒนากิจกรรมตามรูปแบบของการเรียนรู้คำควบกล้ำในภาษาไทยหัดอ่านประสมคำจำพยัญชนะ ผสมผสานนำร่องสื่อสร้างสรรค์ มีดังนี้

1. สร้างความตระหนักในการพัฒนากิจกรรมไปพร้อมกัน โดยพัฒนาผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการจัดกิจกรรมรูปแบบของนวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้สื่อที่หลากหลายด้วยรูปแบบ Active Learning ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ลงสู่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ On Site

2. จากนั้นนำกระบวนการสู่การพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมดังนี้

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนรู้คำควบกล้ำในภาษาไทยทั้งหมด พร้อมฝึกอ่านเขียนประโยค คัดลายมือ โดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้คำควบกล้ำในภาษาไทย ด้วยป๊อปอัพฝึกอ่านเขียน นำร่องสื่อสร้างสรรค์ ในสื่อหัดอ่านคำควบกล้ำ ร ล ว รวมถึงชุดกิจกรรม ใบงาน ใบความรู้

3. นำชุดนวัตกรรมพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้สื่อที่หลากหลายด้วยรูปแบบ Active Learning ที่ได้ไปให้ผู้ชำนาญพิเศษด้านการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนภายในโรงเรียนบ้านหนองเหล่า (ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำกลับมาปรับปรุงพัฒนาแก้ไขตามข้อเสนอแนะมาจัดทำข้อมูลและแผนการสอน เพื่อประกอบการพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. นำจุดเด่นจุดด้อย พร้อมกับอุปสรรคในการพัฒนานวัตกรรมพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้สื่อที่หลากหลายด้วยรูปแบบ Active Learning หัดอ่านประสมคำจำ ร ล ว ผสมผสานนำร่องสื่อสร้างสรรค์การเขียนประโยคและการฝึกคัดลายมือ ในการพัฒนาการจัดการศึกษารายชั้นเรียนต่อไป โดยจัดทำแผนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

5. ประเมินผลการดำเนินตามโครงการสร้างนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนการสอนตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและผลที่คาดหวังไว้ในโครงการกิจกรรมพัฒนานักเรียนอ่านออกเขียนได้ ลายมือสวยต่อไป

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน สามารถอ่านและเขียนคำควบกล้ำได้ ร้อยละ 80

เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน สามารถอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ได้ในระดับดี

ผลที่ได้รับ

1. นักเรียนอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนเขียนคำควบกล้ำได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีและสื่อ

ลงชื่อ ปรัชญา ศรีโสพันธ์ ผู้รายงาน

(นางสาวปรัชญา ศรีโสพันธ์)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลึงกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลึงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

ภาพกิจกรรมการอ่านบัตรคำ

ภาพกิจกรรม เกมบิงโกและเกมเศรษฐีคำควบกล้ำ

ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การหาปริมาตรและความจุของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก โดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning) รายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ผู้จัดทำ นางณัฐธิดา รวงคำ

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันมีเด็กจำนวนไม่น้อยมีเจตคติที่ไม่ดีต่อรายวิชา และไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เนื่องจากการเรียนในบทเรียนส่วนใหญ่เป็นนามธรรม ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจบทเรียน และไม่เห็นความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ว่าจะนำไปเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้อย่างไร อีกทั้งนักเรียนยังขาดทักษะการคิดคำนวณที่ดี เพราะขาดความสนใจที่จะฝึกฝน จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่จะนำรูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning) เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีทักษะทางด้านอาชีพ ฝึกฝนทักษะการคิดคำนวณจากเกม ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

เนื่องจากหมู่บ้านหนองเหล่าเป็นหมู่บ้านเกษตรกรรม ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ซึ่งสถานศึกษาได้นำวิถีชีวิตชาวบ้าน และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการเรียนการสอน ภายในโรงเรียน โดยมีการขุดบ่อเลี้ยงปลาขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้การเลี้ยงปลา และนำไปต่อยอดเป็นทักษะการสร้างอาชีพในอนาคต ซึ่งกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ได้นำไปบูรณาการในบทเรียน เรื่องการหาปริมาตรทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก หาปริมาตรของบ่อปลา หาปริมาตรน้ำในบ่อเลี้ยงปลา เพื่อใช้ในการวางแผนการเลี้ยงปลาให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรมเกมการศึกษา
๒. เพื่อทดลองใช้นวัตกรรมรูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method)
๓. เพื่อประเมินผลหลังการทดลองใช้นวัตกรรมรูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๑๑ คน

เครื่องมือที่ใช้

๕. ชุดกิจกรรมบ่อเลี้ยงปลาחרษา
๖. เกมคณิตศาสตร์
๗. แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning)
๘. โปรแกรม Geogebra
๙. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทาง โดยสรุป
๑.สำรวจปัญหา	-สำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้เรียน
๒.กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอน	-กำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ และสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คือนักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์เรื่องปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปเชื่อมโยงในชีวิตประจำวัน
๓.กำหนดวิธีการสอน กิจกรรม และนวัตกรรมการสอน	-ออกแบบและสร้างแผนการสอน และนวัตกรรมการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning)
๔.ดำเนินการตามแผนการสอน	-นำแผนการสอน และนวัตกรรมการสอน ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๕.วัดและประเมินผล	-วัดและประเมินผลการใช้นวัตกรรม โดยวัดจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
๖.สรุปและรายงานผล	- สรุปผล รายงานผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำสู่การปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๑. การเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา (Case-Study Method) เป็นเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนทำความเข้าใจและเชื่อมโยงเหตุการณ์สมมติ หรือเหตุการณ์ที่มีเค้าโครงจากเรื่องจริงกับความรู้หรือทักษะที่ได้เรียนรู้ในรายวิชา โดยมีการกำหนดประเด็นคำถามเกี่ยวกับกรณีศึกษา และองค์ความรู้ที่ต้องนำมาใช้อย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์และการอภิปรายสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น ได้สังเคราะห์และประเมินแนวทางการตอบสนองต่อเหตุการณ์สมมติอย่างมีหลักการ ได้พัฒนามุมมองความคิดของตนเองจากการแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดของผู้อื่น อีกทั้งช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์คำตอบที่หลากหลายได้ ทำให้ผู้เรียนกล้าคิดกล้าเปิดเผยมุมมองของตนเอง

๒. การเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน (Game-based Learning) เป็นเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียนรู้ อยากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศการทำทายและสนุกสนาน โดยเกมที่นำมาเป็นสื่อการเรียนรู้นั้นจะมีความเกี่ยวข้องหรือมีการสอดแทรกเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รวมอยู่ด้วย นอกจากนี้การเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐานยังกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพและบูรณาการความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของเกม กระตุ้นให้ผู้เรียนประสานความร่วมมือกับผู้อื่นในกรณีที่ต้องพึ่งพาอาศัยหรือขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระตุ้นให้ผู้เรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค แสวงหาวิธีการจบเกม หรือได้รับรางวัลจากเกมตามเป้าหมายของเกมนั้นๆ ให้ได้

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

๑. นำนักเรียนศึกษาสถานการณ์จริง บ่อปลาตกในโรงเรียน
๒. สืบค้นข้อมูลการเลี้ยงปลาตกเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต
๓. จัดการเรียนการสอนตามแผน โดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning)
๔. วัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
๕. สรุปและรายงานผล

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๑ คน มีผลการทดสอบหลังเรียนเรื่องการหาปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ผ่านเกณฑ์ ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๑ ของนักเรียนทั้งหมด

เชิงคุณภาพ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนได้รับการพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์เรื่องปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก โดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning) และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปเชื่อมโยงในชีวิตประจำวัน

บทเรียนที่ได้รับ

๑. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการหาปริมาตรและความจุของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก มีทักษะการคิดคำนวณ ทักษะทางด้านอาชีพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

๒. ครูได้พัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนานักเรียนตามกระบวนการดังกล่าว

ลงชื่อ ญัตติดา รวงคำ ผู้รายงาน

(นางณัฐธิดา รวงคำ)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาการ)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลิ้งกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิชัย ทั่วกลิ้งกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ภาพกิจกรรม

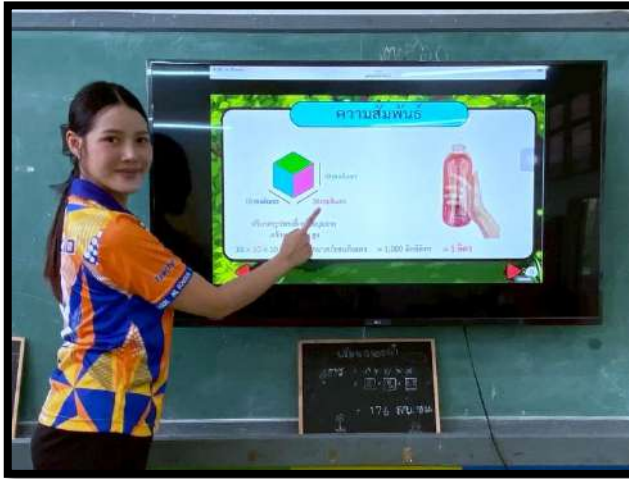
ภาพกิจกรรมการไปศึกษาบ่อปลาตก

ภาพกิจกรรมเกมบิงโกสูตรคูณ

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพ.บ.๑

สรุปผลการพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก โดยใช้รูปแบบการ
สอนกรณีศึกษา (Case-Study Method) ร่วมกับการใช้เกมเป็นฐาน (Games-based Learning) รายวิชา
คณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ก่อนเรียน		หลังเรียน		คะแนน พัฒนาการ สัมพัทธ์	ผลพัฒนาการ
		คะแนน เต็ม (๑๐)	คะแนน ที่ได้	คะแนน เต็ม (๑๐)	คะแนน ที่ได้		
๑	เด็กชายธีรภัทร นิยมชาติ	๑๐	๗	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	สูงมาก
๒	เด็กชายธนา ชินทวัน	๑๐	๕	๑๐	๘	๖๐.๐๐	สูง
๓	เด็กชายนภทรพงษ์ พินิจมนตรี	๑๐	๕	๑๐	๘	๖๐.๐๐	สูง
๔	เด็กชายพงศ์พัทธ์ ผลสุข	๑๐	๔	๑๐	๗	๕๐.๐๐	กลาง
๕	เด็กหญิงกุลภรณ์ ปานวิสัย	๑๐	๖	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	สูงมาก
๖	เด็กหญิงมยุรี สารบูรณ์	๑๐	๕	๑๐	๘	๖๐.๐๐	สูง
๗	เด็กหญิงศศิรินทร์ ภารการ	๑๐	๔	๑๐	๗	๕๐.๐๐	กลาง
๘	เด็กชายวุฒิชัย บุญเทศ	๑๐	๒	๑๐	๔	๒๕.๐๐	ต่ำ
๙	เด็กชายติณนพัฒน์ จิตรักษ์	๑๐	๔	๑๐	๗	๕๐.๐๐	กลาง
๑๐	เด็กชายจักรี บุญเชื้อ	๑๐	๕	๑๐	๙	๘๐.๐๐	สูงมาก
๑๑	เด็กชายภาคิน คำกระโทก	๑๐	๕	๑๐	๙	๘๐.๐๐	สูงมาก

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด ๑๑ คน มีผลการทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ ๑๐ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๙๐.๙๑ ของนักเรียนทั้งหมด

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพป.อบ.๑
ชื่อนวัตกรรม การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการอย่างปลอดภัย โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์
ตัวเลข

ผู้จัดทำ นางสาวสิริธร ศรีลาบุตร

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

ที่มาและความสำคัญ

เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและ
สิ่งต่างๆด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิด
สร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดที่รวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวและมีความคิดรวบยอด
ทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กบอกค่าจำนวนตัวเลขได้
๒. เพื่อให้โกนับจำนวนตัวเลขได้
๓. เพื่อให้เด็กเขียนแทนค่าจำนวนตัวเลขได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่๒ และชั้นอนุบาลปีที่๓ จำนวน ๑๙ คน

เครื่องมือที่ใช้

๑๐. ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์ ตัวเลข
๑๑. แผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์ ตัวเลข
๑๒. แบบสังเกตพฤติกรรม

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

นวัตกรรมมีทั้งหมด ๑๙ ชิ้น โดยใช้แนวคิดของ Leonhard Euler พัฒนาทฤษฎีจำนวนและฟังก์ชันตัวเลข
การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การนับจำนวนของเสียมี่กี่ตัว ดินสอมี่กี่แท่ง ลูกบอกรมี่กี่ลูก อื่นๆ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การริเริ่ม พัฒนา การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไป
ในทางที่ดีขึ้นหรือมีการพัฒนามากขึ้น

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

การวัดโดยใช้แบบการสังเกตพฤติกรรม

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่๒-๓ จำนวน ๒ ห้อง รวมทั้งหมด ๑๙ คน ได้รับการแก้ปัญหาการบอกค่าจำนวน นับจำนวน และเขียนตัวเลขแทนค่าจำนวน ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่๒-๓ จำนวน ๒ ห้อง รวมทั้งหมด ๑๙ คน ได้รับการแก้ปัญหาการบอกค่าจำนวน นับจำนวน และเขียนตัวเลขแทนค่าจำนวน ได้ในระดับดี

บทเรียนที่ได้รับ

๑.นักเรียนได้รู้จักตัวเลข

๒.นักเรียนได้รู้จักการแทนค่าจำนวน

๓.นักเรียนได้รู้จักการนับจำนวนตัวเลข

ลงชื่อ สิริธร ศรีลาบุตร ผู้รายงาน

(นางสาวสิริธร ศรีลาบุตร)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาการ)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลิงกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลิงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาการ)

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพป.อบ.๑
ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

ภาพการเรียนรู้ลำดับตัวเลข ๑-๑๐

ภาพการเขียนตัวเลขแทนค่าจำนวน

ภาพการทำใบงานจับคู่ตัวเลขกับจำนวนภาพ

ชื่อนวัตกรรม ...“การพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การหาพื้นที่และ ปริมาตร ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

ผู้จัดทำ นางสาวเยาวลักษณ์ มีคุณ

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม 16 พฤษภาคม 2568 – 31 มีนาคม 2569

ที่มาและความสำคัญ

คณิตศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ ระเบียบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนและรอบคอบ ทำให้สามารถคาดการณ์วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้น คณิตศาสตร์จึงเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดจนศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ คณิตศาสตร์ยังช่วยพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์กล่าวคือ มีความสมดุลทั้งทางร่างกายจิตใจสติปัญญา และอารมณ์ สามารถคิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็นและยังสามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยธรรมชาติของวิชา คณิตศาสตร์จะช่วยเสริมสร้างเยาวชนให้เป็นผู้รู้จักคิดวิเคราะห์ ช่างสังเกต มีความคิดเป็นลำดับขั้นตอน มีระเบียบวินัย มีเหตุมีผล สามารถคิดคำนวณและประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล ในปัจจุบันมีเด็กจำนวนไม่น้อยมีเจตคติที่ไม่ดีต่อรายวิชา และไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เนื่องจากการเรียนในบทเรียนส่วนใหญ่เป็นนามธรรม ทำให้ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจบทเรียน และไม่เห็นความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ว่าจะนำไปเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้อย่างไร อีกทั้งนักเรียนยังขาดทักษะการคิดคำนวณที่ดี เพราะขาดความสนใจที่จะฝึกฝน สาเหตุหนึ่งมาจากตัวนักเรียน คือ นักเรียนวิเคราะห์โจทย์ปัญหาไม่ได้ ขาดการคิดอย่างเป็นระบบ

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 ตำบลหนองเหล่า อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด อุบลราชธานี เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 206 คน จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 19 คน มีเขตพื้นที่บริการจำนวน 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองเหล่า หมู่ 1 บ้านหนองเหล่า หมู่ 10 บ้านหนองเหล่า หมู่ 11 บ้านสร้างช้าง หมู่ 7 และบ้านคำหมีหนองข่า หมู่ 8 โดยผู้ปกครองนักเรียน และประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเรียนของนักเรียนในปกครอง ซึ่งพบว่า นักเรียนหลายคนยังมีปัญหาด้านการเรียนและมีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้และมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา เนื่องมาจากผลการเรียนของนักเรียนมีเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ อาจมีสาเหตุมาจากสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ นักเรียนมีความรู้พื้นฐานวิชาคณิตศาสตร์น้อยขาด

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องในพื้นที่วัดกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพป.อบ.๑ ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและขาดการเอาใจใส่ในการทบทวนเนื้อหาหรือบทเรียนจึงทำให้นักเรียนทำคะแนนได้ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ทางโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านการเรียนซึ่งอาจจะส่งผลไปถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ในอนาคต จึงได้มีนโยบายในการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยได้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ ศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่วัดกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2568 “การพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การหาพื้นที่และปริมาตร ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” เพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)
- 2 เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ปีการศึกษา 2568 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พื้นที่และปริมาตร
2. สื่อสูตรการหาพื้นที่ และการหาปริมาตร
3. ชุดแบบฝึกทักษะ
4. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
5. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พื้นที่และปริมาตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. จัดทำสื่อการสอน สูตรการหาพื้นที่ และการหาปริมาตร

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพ.บ.๑

3. จัดทำแบบฝึกทักษะ เรื่อง พื้นที่และปริมาตร
4. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลลัพธ์ที่ได้

เชิงปริมาณ

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 75

เชิงคุณภาพ

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการหาพื้นที่ปริมาตรของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก มีทักษะการแก้ปัญหา การคิดคำนวณ ในระดับดี

บทเรียนที่ได้รับ

1. ประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร และโรงเรียน มีนวัตกรรมการพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง การหาพื้นที่และปริมาตร ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

2. ประโยชน์ต่อนักเรียน

- 1) นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการหาพื้นที่ปริมาตรของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
- 2) นักเรียนสามารถคำนวณหาพื้นที่และหาปริมาตรของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้
- 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

3. ประโยชน์ต่อชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ ยาวลักษณ์ มีคุณ ผู้รายงาน

(นางสาวยาวลักษณ์ มีคุณ)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

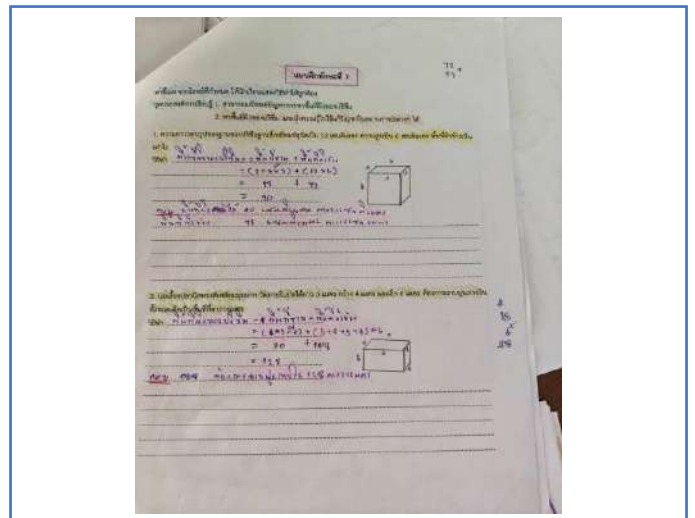
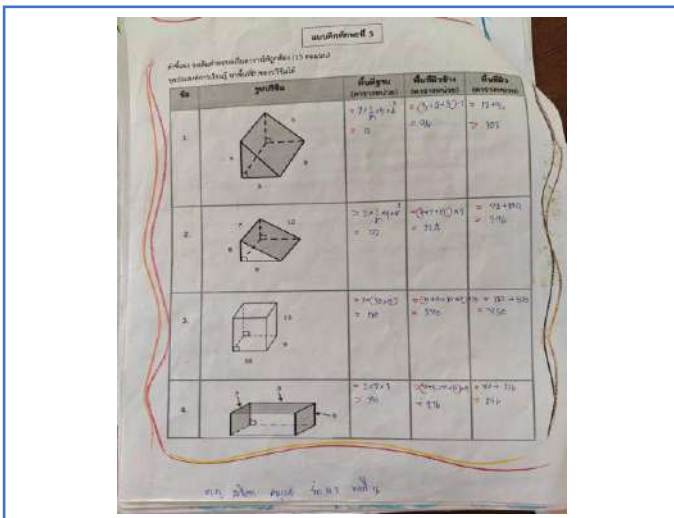
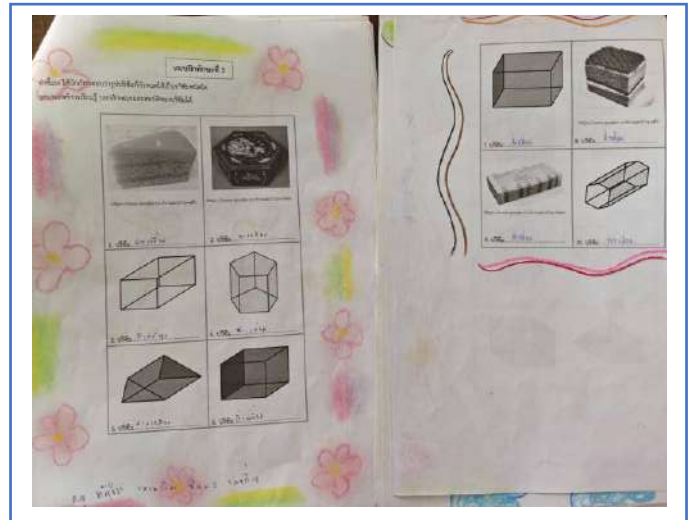
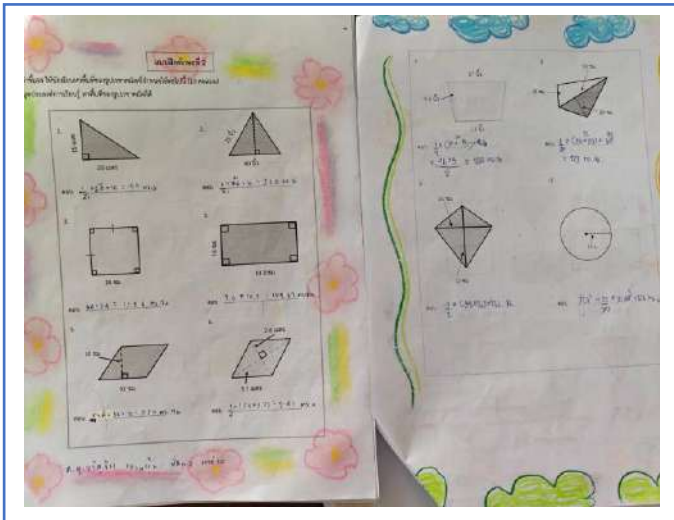
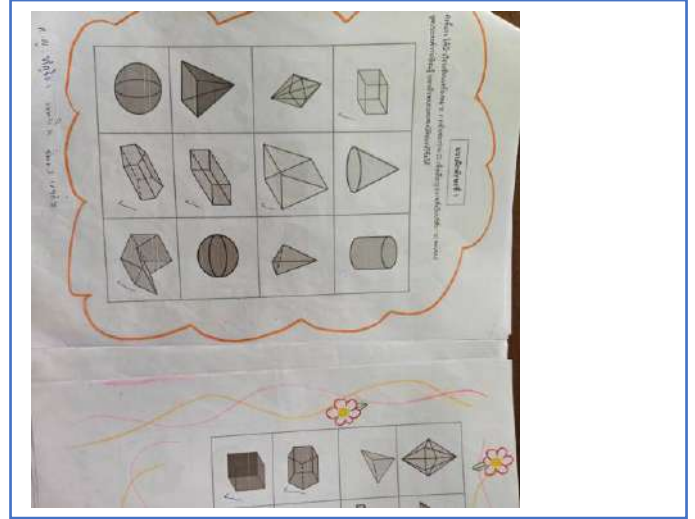
ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลิ้งกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลิ้งกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง การหาพื้นที่และปริมาตร ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) รายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้จัดทำ นางสาวนันท์วัน เกษมราช

ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2568 ถึง วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2569

ที่มาและความสำคัญ

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลต่อพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้เทคโนโลยีจะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ แต่กลับพบว่าผู้เรียนบางส่วนยังขาดทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะคำศัพท์และการสื่อสาร ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า (ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ตั้งอยู่ในชุมชนชนบทที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป วิถีชีวิตของชุมชนมีความเรียบง่าย ผูกพันกับวัฒนธรรมท้องถิ่น อาหารพื้นบ้าน และการดำรงชีวิตแบบพอเพียง นักเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตรงจากชีวิตประจำวัน เช่น การช่วยผู้ปกครองประกอบอาหาร การทำสัมดำ การเตรียมอาหารง่าย ๆ ภายในครอบครัว ซึ่งถือเป็นทุนทางวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ

ดังนั้น การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจึงควรเชื่อมโยงกับบริบทใกล้ตัวของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงได้พัฒนานวัตกรรม “การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยบูรณาการเนื้อหาคำศัพท์เข้ากับวิถีชีวิตของชุมชน ช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับการเปิดมุมมองสู่สากล ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่ใช่เพียงการท่องจำคำศัพท์ แต่เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงชีวิตจริง ส่งเสริมแรงจูงใจ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างยั่งยืนโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหา โดยเฉพาะปัญหาด้านการเรียนรู้ซึ่งอาจจะส่งผลไปถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ในอนาคต จึงได้มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยได้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2567

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพ.บ.๑

ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดย นางสาวนันท์วัน เกษมราช ตำแหน่ง ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้มีการคิดและพัฒนารูปแบบนวัตกรรม “การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) รายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีสอนกิจกรรมเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้คำศัพท์โดยใช้โดยวิธีสอนกิจกรรมเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ปีการศึกษา 2568
จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	ชุดฝึกทักษะการสะกดอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบ Phonics - บัตรภาพ A – Z - บัตรภาพ Phonics (Short Vowels / CVC Words) - บัตรภาพ Phonics (Long Vowels) - บัตรภาพ Phonics (Consonant Cluster) - บัตรภาพ Phonics (Digraphs / Trigraph) - แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Short Vowels / CVC Words

	- แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Long Vowels - แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Consonant Cluster - แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Digraphs / Trigraph
2	ชุดฝึกทักษะการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ - นิทาน / เรื่องสั้นภาษาอังกฤษ - นิทาน / เรื่องสั้นภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีภาคอีสาน เช่น วันเข้าพรรษา ประเพณีแห่เทียน เป็นต้น - Picture dictionary
3	วิดีโอออนไลน์ จากช่องทางต่างๆ - YouTube - TikTok
4	เกมการศึกษา - เกมกระดานคำศัพท์ - เกมบัตรคำ / บัตรภาพ
5	กิจกรรมการเรียนรู้
6	อื่นๆ

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพ.บ.๑
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1.ขั้นวางแผน (Plan)	-ศึกษา/วิเคราะห์สภาพปัญหา -ประชุม วางแผน และออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมเป็นฐาน(Activity-based Learning) โดยบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่นตามหลักสูตรสถานศึกษา -จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2.ขั้นลงมือปฏิบัติ (Do)	-จัดกิจกรรมการเรียนรู้ -ทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังกิจกรรม -บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ -วัดผล ประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3.ขั้นตรวจสอบ (Check)	-วัดผล ประเมินผล ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม -บันทึกปัญหาที่พบพร้อมทั้งแนวทางการแก้ไข้ปัญหา
4.ขั้นปรับปรุง (Action)	-ปรับปรุง แก้ไขวิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงาน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้หรือประสบการณ์เรียนรู้จากกิจกรรมที่เป็นแนวทางการเรียนการสอนที่หลากหลาย ความต้องการที่การเรียนรู้ของผู้เรียนจะขึ้นอยู่กับภาระบางอย่างในการทดลองและกิจกรรม ความคิดในการเรียนรู้ตามกิจกรรมนั้นมีพื้นฐานมาจากแนวคิดว่านักเรียนคือผู้เรียนที่ใช้กระบวนการคิดมากกว่าผู้ที่ได้รับข้อมูลแบบถูกกระทำ passive หากนักเรียนได้รับโอกาสในการสำรวจหรือลงมือกระทำด้วยตัวเองและมีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมมากที่สุด การเรียนรู้จะเกิดความสุขสนุกสนานและยั่งยืนยาวนาน (Horsburgh, 1994) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐาน มีพื้นฐานมาจากการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) ซึ่งเชื่อว่าการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจะทำให้การเรียนรู้มีความหมายและมีประสิทธิภาพมากกว่าการป้อนความรู้ให้กับผู้เรียน การเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนกล้าลงมือปฏิบัติ กล้าคิดและกล้าแสดงออก สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ผ่านการสังเกต การทดลองและการลงมือทำ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมเป็นฐานเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสังคมได้ (Ayotola & Isohala, 2013)

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพ.บ.๑

จากความหมายของการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมเป็นฐาน สามารถสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สืบค้นแสวงหาสร้างองค์ความรู้และทักษะด้วยตนเองจากการทำกิจกรรมเป็นหลัก เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง บทบาทสมมติ กิจกรรมกลุ่ม การแสดงละคร เป็นต้นโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง แต่ในการทำกิจกรรมยังมีข้อจำกัดโดยที่ครูต้องคำนึงถึงเพื่อไม่ให้เรียนเนื้อหาแน่นเกินไปส่วนใหญ่ทำแต่กิจกรรม ควรต้องปรับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2561

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

- 1) ขั้นนำ ผู้สอนให้โอกาสการเรียนรู้และชี้แนะการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- 2) ขั้นประสบการณ์ ผู้สอนให้สถานการณ์การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะสังเกต สำรวจ ประสบการณ์เพื่อพัฒนาความเข้าใจของตนเอง
- 3) ขั้นกิจกรรม ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแข่งขันในกิจกรรมที่แตกต่างกัน
- 4) ขั้นสร้างความรู้ ผู้เรียนทุกคนสร้างความรู้ของตัวเองโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์
- 5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นักเรียนในกลุ่มพูดคุยร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิด
- 6) ขั้นประเมินผล เป็นการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้	ผลการประเมิน
1) นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning)	-การสังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรม -การประเมินผลงานจากกิจกรรม	-แบบสังเกต -แบบประเมินผลงาน	นักเรียนจำนวน 16 คนสามารถเรียนรู้และใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	-เปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียน-หลังเรียน	-แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน -แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์	คะแนนหลังเรียนของนักเรียน 16 คนสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 70

บทเรียนที่ได้รับ

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning)
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ครูผู้สอนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และได้พัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนและหน่วยงานภายนอก
5. ชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา

ลงชื่อ นันทวัน เกษมราช ผู้รายงาน

(นางสาวนันทวัน เกษมราช)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลึงกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลึงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ภาพกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-based Learning) รายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 1 – 2 กิจกรรมการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน ผ่านกิจกรรม What is this?
ภาพที่ 2-3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนรู้คำศัพท์ผ่านกิจกรรมการร้องเพลง

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ภาพที่ 7

ภาพที่ 8

ภาพที่ 5-8 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร่วมกิจกรรมเกมคำศัพท์ “ Fun with English” โดยใช้บัตรคำ และเกมกระดาน เพื่อฝึกทักษะการอ่าน การสะกด และการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างสนุกสนาน

ภาพที่ 9

ภาพที่ 10

ภาพที่ 11

ภาพที่ 12

ภาพที่ 9-10 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ “word Building challenge” โดยแข่งขันการสะกดคำศัพท์ด้วยการเขียนบนกระดาน ฝึกทักษะการสะกดคำและการทำงานเป็นทีม ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบกิจกรรมฐาน

ภาพที่ 11-12 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จับคู่เรียงบัตรตัวอักษรเพื่อสร้างคำศัพท์ตามโจทย์ที่กำหนด ส่งเสริมทักษะการสะกดคำและการอ่านออกเสียง และความร่วมมือกันอย่างสนุกสนาน

ภาพที่ 13

ภาพที่ 14

ภาพที่ 15

ภาพที่ 16

ภาพที่ 13-16 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ “Papaya salad or sandwich” โดยแบ่งกลุ่มศึกษาวิธีการทำ How to make papaya salad และ How to make sandwich เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้านวัฒนธรรมอาหารไทยและตะวันตก พร้อมฝึกใช้คำศัพท์เกี่ยวกับวัตถุดิบและขั้นตอนการทำอาหาร

ชื่อนวัตกรรม “การพัฒนาทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษตามแนวคิดพหุปัญญาโดยใช้นิทาน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3”

1.ผู้จัดทำนวัตกรรม: นางสาวนภาพรรณ พุฒพันธ์ ตำแหน่ง ครู(ยังไม่มีวิทยฐานะ)

2.ระยะเวลาดำเนินการ: เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2568 ถึง วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2569

3. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษซึ่งถือว่าเป็นภาษาที่มีความสำคัญและใช้ในการสื่อสารกันอย่างแพร่หลายในหลายประเทศทั่วโลก ในทางตรงกันข้ามเมื่อมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดกลับพบว่าความสามารถในด้านภาษาและการสื่อสารของผู้เรียนบางกลุ่มกลับถดถอย นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กหลายคนมีพัฒนาการภาษาล่าช้าหรือภาวะการพูดช้า และมีสมาธิสั้น เป็นต้น

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจุบันมีจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 19 คน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 206 คน โดยทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษจึงได้มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยได้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2568 ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดย นางสาวนภาพรรณ พุฒพันธ์ ตำแหน่ง ครู(ยังไม่มีวิทยฐานะ) ได้มีการคิดและพัฒนาแบบนวัตกรรมการ “การพัฒนาทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษตามแนวคิดพหุปัญญาโดยใช้นิทานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนต่อไป

4. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

4.1 เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษตามแนวคิดพหุปัญญาโดยใช้นิทานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

4.2 เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูผู้สอน

5.กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ปีการศึกษา 2568
จำนวน 14 คน

6.เครื่องมือที่ใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. สื่อแผ่นพับ นิทานอีสป เรื่องหนูกับราชสีห์, สุนัขจิ้งจอกกับนกกระสา, กระท่ายกับเต่า, และต้นสนกับพุ่มไม้
3. บัตรภาพคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากนิทานอีสปเรื่องหนูกับราชสีห์, สุนัขจิ้งจอกกับนกกระสา, กระท่ายกับเต่า, และต้นสนกับพุ่มไม้
4. ใบงานการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่าน เรื่องหนูกับราชสีห์, สุนัขจิ้งจอกกับนกกระสา, กระท่ายกับเต่า, และต้นสนกับพุ่มไม้
5. แบบประเมินทักษะการฟัง
6. แบบประเมินทักษะการอ่าน
7. แบบสังเกตพฤติกรรม

7.กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงานในการออกแบบการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1.ขั้นวางแผน (Plan)	- ศึกษา/วิเคราะห์สภาพปัญหา - ศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง - ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษตามแนวคิดพหุปัญญาโดยใช้นิทาน - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2.ขั้นลงมือปฏิบัติ (Do)	- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ - ทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังกิจกรรม - บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ - วัดผล ประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3.ขั้นตรวจสอบ (Check)	- วัดผล ประเมินผล ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม - บันทึกปัญหาที่พบพร้อมทั้งแนวทางการแก้ไข้ปัญหา
4.ขั้นปรับปรุง (Action)	- ปรับปรุง แก้ไขวิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงาน

8. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

ความหมายของพหุปัญญา

พหุปัญญา (Multiple Intelligence) หมายถึง เซวรณ์ปัญญาหรือความสามารถทางสมองด้านต่างๆ ของบุคคล ที่ส่งผลต่อการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ และการดำรงชีวิตของบุคคล แต่ละด้านมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และสามารถพัฒนาได้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งแต่ละบุคคลอาจมีความโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านผสมผสานกัน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2555)

ประเภทของพหุปัญญา

ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ขอบเขตของปัญญาด้านนี้เกี่ยวกับเรื่องคำ ทั้งพูดและเขียน ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้จะแสดงความสามารถในเรื่องคำและภาษา พวกเขาจะเก่งกาจการอ่าน การเขียน การเล่าเรื่อง และจดจำคำพร้อมกับวัน เดือน ปี ได้ดี พวกเขามีแนวโน้มเรียนได้ดีที่สุดผ่านการอ่าน การจดบันทึก ฟังการสอน และผ่านการอภิปรายถกเถียง และมักมีทักษะการอธิบาย การสอน การปราศรัยหรือพูดจูงใจ จะเรียนภาษาต่างประเทศได้อย่างสบายเพราะมีความจำเรื่องคำได้ดี สามารถนึกย้อนหลังได้ และมีความสามารถเข้าใจและจัดการโครงสร้างประโยคได้

9.ผลลัพธ์ที่ได้

เชิงปริมาณ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 14 คน มีทักษะการฟัง – การพูดภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71

เชิงคุณภาพ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 มีทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษในระดับดี

10.บทเรียนที่ได้รับ

1.ประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร และโรงเรียน ครูผู้สอนได้พัฒนาทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง – การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 ตามแนวคิดพหุปัญญา และได้ปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

2. ประโยชน์ต่อนักเรียน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 ได้รับการพัฒนาทักษะการฟัง – การพูดภาษาอังกฤษ และมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมทักษะและการเรียนรู้ให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

3. ประโยชน์ต่อชุมชน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมของโรงเรียน พร้อมทั้งให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ นภาพรณ พุฒพันธ์ ผู้รายงาน

(นางสาวนภาพรณ พุฒพันธ์)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลิงกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลิงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

รายงานข้อมูลสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) สพป.อบ.๑

“การพัฒนาทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษตามแนวคิดพหุปัญญาโดยใช้นิทาน
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3”

ชื่อนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

เรื่อง วงจรชีวิตของสัตว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้จัดทำ นางสาวสุพรรณษา พงษ์เกษม, สิบเอกไพศาล ลาสิงหาญ

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

ที่มาและความสำคัญ

การพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะยาว ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน เป็นโจทย์สำคัญสำหรับประเทศไทยที่ต้องเผชิญกับปัญหา อุปสรรคและความท้าทายในหลายๆด้าน จึงมีความจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการพัฒนาทุนมนุษย์ด้วยการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้คือกระบวนการที่ทำให้มนุษย์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด และทักษะต่างๆ อันเกิดจากประสบการณ์การได้ ยิน การสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยา ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสนใจ ประทับใจ ความเคยชิน การวางเงื่อนไข การลงมือปฏิบัติ การลองผิดลองถูก การใช้เหตุและผล การเรียนรู้และพฤติกรรมการเรียนรู้เกิดขึ้นควบคู่กัน พฤติกรรมเกิดขึ้นไม่ได้หากปราศจากการเรียนรู้มาก่อน การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่เห็นได้ชัดเจนซึ่งทำให้บุคคลทำสิ่งต่างๆได้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวนักเรียนโดยการเรียนรู้ทั้งจากภายในและภายนอกตัวนักเรียน การตอบสนองจากปัจจัยที่กล่าวมาจะแสดงออกในรูปการกระทำต่างๆทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งนี้การแสดงผลพฤติกรรมต่างๆอยู่บนพื้นฐานและการเรียนรู้ของแต่ละปัจเจกบุคคล ดังนั้น ครูผู้สอนและสถานศึกษาที่เป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ต่อนักเรียนจึงคำนึงถึงพฤติกรรมของนักเรียน และจัดการเรียนรู้ที่ถูกรวบรวมแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่อยู่ในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรือในยุคศตวรรษที่ 21 ได้ และเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ในปีการศึกษา 2567 ที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ผลคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์ต่ำ เนื่องจากนักเรียนควรได้รับการพัฒนา ดังนั้นเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าและสร้างนวัตกรรม สำหรับผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเพื่อให้ผลการประเมินการทดสอบมีระดับคะแนนที่สูงขึ้น ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน และพัฒนาการที่ดีขึ้น ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป จึงได้ดำเนินการจัดทำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง วงจรชีวิตของสัตว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และอัตลักษณ์ของโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบสูงขึ้น
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสร้างความรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนนำทักษะการคิดไปใช้แก้ปัญหาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้

๑๓. แผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)
๑๔. สื่อการเรียนรู้ วัฏจักรชีวิตของสัตว์
๑๕. กิจกรรมสำรวจสิ่งมีชีวิตในชุมชน
๑๖. ใบงานวัฏจักรชีวิตของสัตว์

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กระตุ้นคิดให้เกิดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด ขั้นที่ 4 สื่อสารผลการปฏิบัติ และขั้นที่ 5 ปรับ ประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นการ จัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการลงมือทำในสิ่งที่สนใจและต้องการอย่างอิสระ เด็กได้ร่วมกันคิด ออกแบบ วางแผนและสร้างผลงานใหม่ๆตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้ร่วมกัน ร่วมกันแก้ปัญหา ครูสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก โดยการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ สร้างความเข้าใจ ในบริบทสังคมวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก ครูเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก บทบาทครูต้องเป็นนักสังเกตที่ดี รู้ว่าเด็กกำลังอยู่ในกระบวนการเรียนรู้ระดับใด จะพัฒนาอะไรต่อไปได้ เด็กต้องการอะไรรวมทั้งบริบททางสังคมที่แวดล้อม มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กระตุ้นคิดให้เกิดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด ขั้นที่ 4 สื่อสารผลการปฏิบัติ และขั้นที่ 5 ปรับ ประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) มีฐานความเชื่อมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองซึ่ง Jean Piaget (1869-1960) เชื่อว่า การ

สร้างองค์ความรู้ใหม่เกิดจากกระบวนการ การซึมซับหรือดูดซับประสบการณ์ซึ่งสมองจะปรับประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ให้เข้ากันเป็นระบบหรือเครือข่ายทางปัญญาที่ตนสามารถเข้าใจได้ เกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญาใหม่หรือความรู้ใหม่ (ทศนา แหมมณี, 2562: 64) และไวโกตสกี (Lev Vygotsky, 1896-1934) อธิบายว่า กระบวนการทางวัฒนธรรมและสังคม และการเรียนรู้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา วัฒนธรรมแวดล้อมผู้เรียน เชาวน์ปัญญาของนักเรียนแต่ละคนจะเพิ่มถึงขั้นสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เมื่อได้รับการช่วยเหลือของผู้ใหญ่ หรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนโดยใช้ภาษาสื่อสารซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการคิด (สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2559: 61-64) ขณะที่จอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1859 – 1952) เชื่อว่า ประสบการณ์ของมนุษย์ มาจากการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) (สมปอง ดีลีและวิโรจน์ อินทนท์, 2563:7) และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเพื่อสร้างสรรค์ชิ้นงานของเพเพิร์ต (Papert,1980 อ้างอิงในฐานิตดา นันท์ ,2564: 31) อธิบายว่า ความรู้ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ชิ้นงานจะประกอบด้วย การจัดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการที่ครูให้โอกาสนักเรียนได้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดีให้กับนักเรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) มีความสำคัญส่งผลต่อพฤติกรรมของการเรียนนักเรียนที่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรือในยุคศตวรรษที่ 21

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

1. ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ
2. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560) และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2564 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายวิชา วิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรต้องการ
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาและสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้
5. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน
6. จัดการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ตามที่ได้ออกแบบไว้

7. นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ไปใช้และนำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนา ให้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
8. นำผลสะท้อนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ บันทึกข้อมูลคะแนนในระบบสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อประเมินการเรียนรู้ นำข้อมูลที่ได้พัฒนาผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีทักษะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง วงจรชีวิตของสัตว์คิดเป็นร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ นำแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ได้ในระดับดี

บทเรียนที่ได้รับ

๑. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ที่สูงขึ้น
๒. นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง วงจรชีวิตของสัตว์
๓. นักเรียนนำแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

ลงชื่อ สุพรรณษา พงษ์เกษม ผู้รายงาน

(นางสาวสุพรรณษา พงษ์เกษม)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลิงกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลิงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ภาพกิจกรรม

การนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)

๑. **ชื่อนวัตกรรม :** การจัดการเรียนการสอนโดยกิจกรรมโครงงานเป็นฐาน เรื่อง จ่ายเป็นออมได้ไม่ขัดสน ผ่านกระบวนการบูรณาการแบบสหวิทยาการ โดยใช้ทฤษฎี PDCA รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๒. **ผู้จัดทำ :** นางสาวจุฬาลักษณ์ ใหญ่ปราง

๓. **ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม :** ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

๔. ที่มาและความสำคัญ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งภายในสภาวะการณ์ปัจจุบัน นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เงินอย่างไม่เห็นคุณค่า ไม่มีเหตุผล ฟุ่มเฟือย ลุ่มหลง ในค่านิยมทางวัตถุ และเทคโนโลยีทั้งที่ยังไม่สามารถหารายได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้พ่อแม่ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูมากขึ้น นอกจากนี้นักเรียนขาดการเตรียมความพร้อม สำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต จึงทำให้เมื่อถึงเวลาจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เงินไม่สามารถหาเงินได้ ทำให้พ่อแม่ต้องเดือดร้อน

จากการสำรวจการใช้จ่ายเงินของนักเรียนแต่ละวันและการระดมความคิดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่๑ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ปัญหาที่พบมากที่สุดในห้องเรียนคือ นักเรียนใช้จ่ายเงินไม่เป็นชื่อของฟุ่มเฟือยไม่มีประโยชน์ ไม่รู้จักประหยัดและออมเงิน และพบว่านักเรียนชื่อของเล่น และชื่อของกินที่เป็นขนมไม่มีประโยชน์ ก่อนเข้าโรงเรียนในตอนเช้า ดังนั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จึงมีความสนใจที่จะทำให้ปัญหาดังกล่าวหมดสิ้นไป โดยได้ร่วมกันจัดทำโครงการ เรื่อง “จ่ายเป็นออมได้ไม่ขัดสน” เพื่อให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุง วิทยาคาร) ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เกิดความตระหนักและมีความพอเพียง รู้จักการออมเงินฝากไว้ใช้เมื่อจำเป็น และปลูกฝังนิสัยความพอเพียงรู้จักกิน รู้จักใช้จ่าย

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) เป็นโรงเรียนที่อยู่ในชนบท สภาพแวดล้อมในชุมชน เป็นสังคมเกษตรกรรม นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนยากจน การเข้าถึงเทคโนโลยี สารสนเทศ มีน้อยจึงทำให้ บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนบางคนที่เก่งแต่ขาด ความเอาใจใส่และกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามเนื้อหาสาระ ข้าพเจ้าได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยการบูรณาการกับหลักสูตร สถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้จัดทำโครงการ เรื่อง จ่ายเป็นออมได้ไม่ขัดสน ให้นักเรียนรู้จักบริหารจัดการการเงิน มีทักษะและเป้าหมายที่ชัดเจนในการออม เห็นคุณค่าของการออม มีทักษะในการบริหารงบประมาณ รู้จักคุณค่าของเงินและสิ่งของ มีวิธีคิดที่จะพิจารณาในการ ใช้เงิน รู้จักการออม รู้จักกระบวนการออมเงิน สามารถนำกระบวนการต่างๆดังกล่าวข้างต้นไปประยุกต์ใช้ใน

๕. วัตถุประสงค์

- ๕.๑ เพื่อให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงิน และมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน
- ๕.๒ เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ทักษะทางวางแผนจัดการด้านการเงินให้กับนักเรียน
- ๕.๓ นักเรียนได้ตระหนักถึงการออม และใช้เงินอย่างถูกวิธี
- ๕.๔ นักเรียนมีความตระหนักว่าการออมเป็นการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- ๕.๕ เพื่อส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน
- ๕.๖ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีการแบ่งปัน ความมีน้ำใจ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับคนอื่นๆในสังคม
- ๕.๗ เพื่อพัฒนาสู่แบบการจัดการเรียนการสอนแบบ active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน
- ๕.๘ เพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอน ผ่านกระบวนการบูรณาการแบบสหวิทยาการ
- ๕.๙ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๖. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๒๐ คน

๗. เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนานวัตกรรมในครั้งนี้คือ

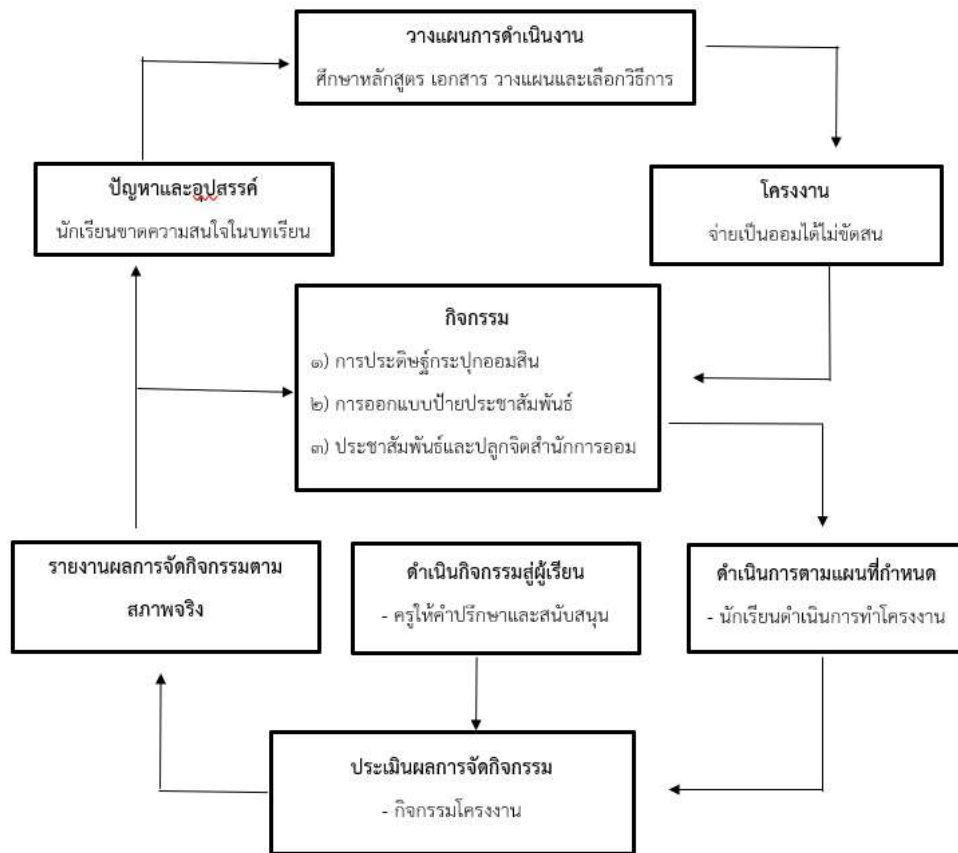
- ๗.๑ แบบบันทึกเงินออม
- ๗.๒ แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง จ่ายเป็น ออมได้ ไม่ขัดสน
- ๗.๓ แบบสังเกตพฤติกรรม
- ๗.๔ แบบสอบถามถามความพึงพอใจ

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ตอนที่ ๑ การเตรียมการ

๑. วิเคราะห์ปัญหา และศึกษาสาเหตุ
 - ๑.๑ ศึกษาหลักสูตรและวัตถุประสงค์
 - ๑.๒ ศึกษารูปแบบเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - ๑.๓ วางแผนและเลือกวิธีการ
 - ๑.๔ ออกแบบโครงงาน

ตอนที่ ๒ กระบวนการและนวัตกรรมที่เป็น Best Practice

๙. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน พระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางที่สมดุลโดยประเทศสามารถทันสมัย และก้าวสู่ความเป็นสากลได้โดยปราศจากการต่อต้านกระแสโลกาภิวัตน์และการอยู่ร่วมกันของคน ในสังคม สามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานของการ ดำรงชีวิต ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติบนทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความ พอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และ คุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ (สิลาภรณ์บัวสาย, ๒๕๕๙, หน้า ๙-๑๑)

๑. แนวคิดเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤตเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาสามารถนำมา ประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับโดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่าง เป็นขั้นตอน

๒. หลักการความพอเพียงประกอบด้วยคุณลักษณะ ๓ ประการ ดังนี้

๒.๑ ความพอประมาณ (Moderation) หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยไม่มากเกินไปพร้อมกับก้าวทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์และไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นในด้านต่างๆ เช่น ความพอดีด้านจิตใจ ได้แก่ เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประนีประนอม นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม ความพอดีด้านสังคม ได้แก่ ช่วยเหลือเอื้อกูล รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครัวเรือนและชุมชน ปราศจากการ เบียดเบียน และการเอา รัดเอาเปรียบ ความพอดีด้านวัฒนธรรม ได้แก่ มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ประหยัด อุดม ไม่ตกเป็นทาสของ อบายมุข ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ รู้จักใช้ และจัดการอย่างฉลาดและ รอบคอบใช้อย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดความ ยั่งยืน พร้อมกับ การอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย ความพอดีด้านเทคโนโลยี ได้แก่ รู้จัก ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและ สอดคล้องต่อความต้องการ เป็นประโยชน์ต่อ สภาพแวดล้อมและเกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวม และพัฒนาจาก ภูมิปัญญาชาวบ้าน ความพอดีด้าน เศรษฐกิจ ได้แก่ ประกอบ สัมมาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่าง พอควร พออยู่ พอกิน สมควรตามอัตภาพและฐานะของตนเอง พึ่งตนเองได้ ไม่มีหนี้สิน

๒.๒ ความมีเหตุผล (Reasonableness) หมายถึง การตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ เกี่ยวกับระดับของความพอเพียงจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่ เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ เช่น ยึดความ ประหยัด ตัดทอน ค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพ ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะ ตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพ ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลด เลิก สิ่งยั่วยุเลวให้หมดสิ้นไป ไม่ก่อความ ชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัวเอง และผู้อื่น ละเลิกการแย่งผลประโยชน์ และแข่งขันในทางด้านการค้าขาย ประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง ไม่หุยนินทาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์

๒.๓ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (Self-immunity) หรือการเตรียมพร้อมรองรับการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น หมายถึง การสร้างหรือเตรียมตัวด้วยการหาข้อมูลข่าวสารหรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ตลอดเวลาเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีมีพื้นฐานหรือความพร้อมมากเพียงพอที่จะรู้เท่าทันต่อผลกระทบ และ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ด้วยความไม่ ประมาท มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวต่อสถานการณ์ทั้งหลายในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๓. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้นอยู่ภายใต้เงื่อนไข การเสริมสร้างคุณภาพของคนทั้งด้านวัตถุและจิตใจ ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

๓.๑ เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านความ รอบคอบ และมีความระมัดระวังที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๓.๒ เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย ความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

๔. เป้าประสงค์จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและ ยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี ไม่ที่ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและวิถีชีวิตท้องถิ่นที่ตั้งมา

๕. แนวทางปฏิบัติ กระบวนการสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ผ่าน กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือ

- ๑) ประชาชนสามารถทำมาหากินพึ่งพาตัวเองได้
- ๒) การพิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควรสมเหตุสมผล การไม่ยึดติดกับเทคโนโลยีหรือกระแสภายนอกมากเกินไป แต่อาศัยภูมิปัญญา และทรัพยากรภายในชาติทำให้มีรากฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคง
- ๓) การสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความสมดุล
- ๔) ความครอบคลุมทั้งทางด้านจิตใจ สังคม เทคโนโลยี ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ ในเอกสารประกอบการอบรมเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาหลักในการดำรงชีวิตสอดคล้องตามกฎธรรมชาติ กฎ แห่งความเป็นเอกภาพและดุลยภาพ สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถใช้ได้กับคนในทุกระดับทุกอาชีพ ความอยู่เย็นเป็นสุขจะเกิดขึ้นได้ต้องอยู่บนความมีพอดี กินพอดี เป็นพอดี อยู่พอดี ชีวิตมีความสมดุล ไม่สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง การมีรายได้ที่พอมีพอใช้ สร้างภูมิคุ้มกันในการใช้ จ่ายใช้เงินไม่เกินไปตัวให้พอดีกับรายได้ที่มี สามารถพึ่งพาตนเองได้ไม่ไปกู้หนี้ยืมสินใครมีความขยันหมั่นเพียร อดทนซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกงใคร ไม่มุงแสวงหาทรัพย์สินจนเกินพอดี สร้างความ มั่นคงเข้มแข็งให้แก่'สังคมและเศรษฐกิจ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นบ้าง ทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างพอประมาณ สามารถแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านเศรษฐกิจ

๑. รู้จักควบคุมใช้จ่ายของตนเอง ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ใช้จ่ายพอประมาณ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ลดการใช้น้ำมันโดยการมาใช้รถโดยสารประจำทาง หรือหันมาใช้รถจักรยาน ให้เปิดเครื่องปรับอากาศที่อุณหภูมิ ๒๕ องศาเซลเซียส หรือหันมาใช้พัดลมแล้วเปิดหน้าต่างแทนจะช่วยประหยัด

๒. รู้จักออมเงิน เรียนรู้ระบบการฝากเงิน เรียนรู้ระบบออมเงิน เรียนรู้ระบบสหกรณ์

๒.๑ รู้จักสร้างรายได้หรืออาชีพ สร้างรายได้หรืออาชีพสอดคล้องกับความต้องการสอดคล้องกับสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรท้องถิ่น เป็นต้น

ด้านสังคม

รู้จักช่วยเหลือสังคมหรือชุมชน ปลุกจิตสำนึกสาธารณะ ปลุกฝังความ สามัคคี ความเสียสละ เผยแพร่องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง เกิดประโยชน์ต่อสังคม ดังนี้

๑. มีการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างชุมชน
๒. เกิดความร่วมมือในชุมชน
๓. ชุมชนเข้มแข็ง เพราะไม่ต้องทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิดไปทำงานที่อื่น
๔. การประกอบอาชีพด้วยความสุจริตทำให้สังคมสงบสุข

ด้านสิ่งแวดล้อม

๑. รักษาสมดุลของระบบนิเวศ สร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ปกป้องจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม
ฟื้นฟูแหล่งเสื่อมโทรมในท้องถิ่น ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น เป็นต้น

๒. ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

๓. มีการจัดสรรทรัพยากรที่ดี

ด้านวัฒนธรรม สืบสานวัฒนธรรมไทย สร้างจิตสำนึกรักชาติ รักบ้านเกิด ฟื้นฟูและอนุรักษ์
อาหารท้องถิ่น ดนตรีไทย และเพลงไทย โบราณสถาน และโบราณวัตถุ

ด้านศาสนา ส่งเสริมศาสนา ปกป้องจิตสำนึกความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักเศรษฐกิจของพอเพียงจึงหมายถึง การมีเศรษฐกิจและความ
เป็นอยู่แบบ “พอมี พอกิน พอใช้” โดยการพึ่งตนเอง ช่วยตนเองให้มากที่สุดสามารถเลี้ยงตนเองได้ โดยการยึด
หลักความประหยัดและความเรียบง่าย สามารถอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ไม่มุ่งหวังแต่จะหุ่่มเทศสร้างความเจริญ
ยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ย่อมสามารถ
สร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

การออมเป็นคำที่คนส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยเป็นอย่างดีแต่อาจจะมีเพียงไม่กี่คนเข้าใจความหมายที่
แท้จริงของการออม การออมนั้นไม่มีคำที่จะมาใช้อย่างถูกต้องที่สุด บางครั้งเราอาจได้
ยินความหมายของคำว่า “การออม” และ คำว่า “ประหยัด” ซึ่งเป็นคำที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันนำมาใช้
ควบคู่กันนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า การที่เราจะสามารถออมเงินหรือบางสิ่งบางอย่างที่เราจะออมนั้น
ต้องเริ่มต้นจากการประหยัดก่อน คณะวิจัยฯ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออม ดังนี้

ความหมายของการออม

มีผู้ให้ความหมายของการออม ไว้ดังต่อไปนี้

บุญเสริม บุญเจริญผล (๒๕๕๒, หน้า ๒๑) ให้ความหมายการออม ไว้ว่า การเก็บเงินไว้ใช้ในอนาคต
เช่น เก็บเงินฝากธนาคารหรือซ่อนเอาไว้ที่ไหนก็ได้เก็บทองคำ เก็บสินค้า หรือเก็บอะไรก็ได้ไว้ในอนาคตได้

พรพรรณ วัฒนวิชัย (๒๕๔๕, หน้า ๑๒) ให้ความหมายของการออม คือ การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่ง
ที่ไม่ได้ใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภค หรือเพื่อเป็นรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิต แล้ว
นำไปเก็บไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต

ภราดร ปรีดาศักดิ์ (๒๕๔๙, หน้า ๓๖๘) ให้ความหมายของการออม คือการกั้นเงินรายได้ส่วนหนึ่ง
เอาไว้โดยมิได้นำเงินส่วนนี้ออกไปใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการในช่วงเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อจะเก็บเงินนั้นเอาไว้
ใช้จ่ายในอนาคต รายได้ส่วนนี้จึงเรียกว่า “เงินออม” (Saving) การออมที่แท้จริง ตามความหมายทาง
เศรษฐศาสตร์นั้น เจ้าของเงินจะต้องไม่เก็บเงินนั้นเฉย ๆ หรือนำไปซื้ออุปโภค และบริโภคจะต้องไม่รวมราย
จ่ายเพื่อสินค้าถาวร ซึ่งอยู่ในทางบัญชีรวมเอาสินค้าถาวรเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินด้วย

อัจฉรา ผ่องอุดม (๒๕๔๖, หน้า ๖) ให้ความหมายของการออม คือ การสงวน เก็บงำเพื่อให้มีโอกาสเก็บสะสมให้มากขึ้น หรือสามารถสร้างหลักฐานให้มีในวันข้างหน้า เช่น ถ้าเราไม่มีที่ดินก็ต้องพยายามเก็บเงินซื้อเพื่อสามารถใช้เงินนั้นผ่อนที่ดิน บ้าน

การออม หมายถึง การสะสมเงินในส่วนที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ในปัจจุบันนี้เพื่อเก็บไว้ใช้ในอนาคต เป็นการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ไม่ประมาท ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล หรือตามที่ได้วางแผนไว้รู้จักเก็บ รู้จักใช้ เป็นการตระหนักถึงคุณค่าของปัจจัยในการดำรงชีพ เป็นการพัฒนาชีวิตของคนให้รู้ให้คิด และให้ทำในสิ่งดีมีประโยชน์(ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ๒๕๔๘, หน้า ๔๗)

การออม หมายถึง รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ (บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนเงิน เอ็ม เอฟ ซี จำกัด มหาชน. ๒๕๔๘) เงินออม (Savings) = เงินได้ (Incomes) - เงินใช้ (Expenses) จากแนวคิดเดิม “ใช้จ่ายก่อน... เหลือเท่าไรค่อยออม” เปลี่ยนมาเป็น “ออมก่อน... เหลือ เท่าไรค่อยใช้” นั่นคือ เก็บเงินส่วนหนึ่งของรายได้ให้เพียงพอก่อนน าเงินส่วนที่เหลือจากการเก็บออมไปใช้จ่าย ส่วนเงินออมแต่ละเดือนขึ้นกับปัจจัยของแต่ละคน เงินได้ - เงินออม = เงินใช้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น การออมก่อนใช้เป็นการออมสำหรับผู้ใหญ่ที่มีรายได้แต่เด็กส่วนใหญ่จะได้เงินสำหรับค่าอาหารและค่าขนม ส่วนค่าใช้จ่ายก่อนๆ เช่น ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเสื้อผ้า ค่าสาธารณูปโภค ผู้ปกครองเป็นผู้จัดหา การออมสำหรับเด็กจึงควรจำกัดลงไปเฉพาะเงินที่เหลือจาก ค่าอาหาร ค่าขนม หรือเงินรางวัล เงินจากการทำงานหารรายได้พิเศษยามว่าง

ดังนั้นการออมสำหรับเด็ก หมายถึง ส่วนที่เหลือจากการใช้ การออมก่อนใช้อาจทำให้เด็กขาดอาหาร ได้การออมเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชีวิต มุ่งองค์ประกอบของความเป็นวัฒนธรรมครบถ้วน ทั้งองค์ความรู้ วิธีปฏิบัติ และผลการปฏิบัติที่มีแบบแผนให้ประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติทั้ง ๔ ด้านคือ ด้านกาย ด้านสังคม ด้านใจ และด้านจิตวิญญาณ คณะรัฐมนตรีมีมติให้วันที่ ๓๑ ตุลาคมของทุกปีเป็น “ วันออมแห่งชาติ ” เพื่อส่งเสริมการมีนิสัยรักการออม รวมทั้งเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการออมเงิน จึงมีความจำเป็นต้องสร้างหรือปลูกฝังวินัยการจัดการทางการเงินในเยาวชนซึ่งเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญวางแผนชีวิตแบบพอเพียงมีจิตส านึกในเรื่องการใช้จ่ายปลูกสร้างวัฒนธรรมการออม และวิถีชีวิตที่พอมีพอกิน พออยู่พอใช้ พอออกพอใจ เพื่อความสมดุลในชีวิต และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกตามแนวพระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจแบบพอเพียงจากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

ข้าพเจ้าจึงขอสรุปได้ว่า การออม หมายถึงการเก็บ ถนอมรายได้ หรือสิ่งของส่วนที่ยังไม่ได้ใช้จ่ายในปัจจุบัน แล้วเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคตเพื่อเป็นการวางแผนการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และเหมาะสมต่อไปในอนาคต

แนวคิดทฤษฎีDeming Cycle

Dr. William Edwards Deming ได้พัฒนาวงจร PDCA ขึ้นมาจากแนวคิดของ Dr. W.A. Shewhart ในระยะแรกรู้จัก วงจร PDCAในนาม Shewhart Cycle จากนั้น Dr. William Edwards Deming ได้นำพัฒนาปรับใช้ในการควบคุมคุณภาพในวงการอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น จึงมีชื่อเรียกว่า Deming Cycle (สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น, ๒๕๕๒) Dr. William Edwards Deming มีความเชื่อว่า คุณภาพสามารถปรับปรุงได้ จึงเป็นแนวคิด ของการพัฒนาคุณภาพงานขั้นพื้นฐาน เป็นการกำหนดขั้นตอนการทำงานเพื่อสร้างระบบการ

ผลิตให้สินค้ามีคุณภาพดี การให้บริการที่ดี หรือทำให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างมีระบบโดยใช้ได้กับทุกๆสาขา วิชาชีพแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์

องค์ประกอบ Deming Cycle วงจรการบริหารงานคุณภาพ ประกอบด้วย

P (Plan) คือ ขั้นตอนการวางแผน เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมาย การแก้ปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา

D (Do) คือ ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหตามแนวทางที่วางไว้

C (Check) คือ ขั้นตอนการตรวจสอบ และเปรียบเทียบผล

A (Action) คือ การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

การใช้วงจรการบริหารงานคุณภาพ(Deming Cycle) ใช้เพื่อที่จะนำไปสู่การดำเนินการแก้ปัญหาปรับปรุงและพัฒนางานให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อดี ของ PDCA

๑. การนำวงจร PDCA ไปใช้ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีการวางแผน ป้องกันปัญหาที่ไม่ควรเกิด ช่วยลดความสับสนในการทำงาน ลดการใช้ทรัพยากรมากหรือน้อยเกินความพอดี ลดความสูญเสียในรูปแบบต่างๆ

๒. การทำงานที่มีการตรวจสอบเป็นระยะ ทำให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุมขึ้น และแก้ไขปัญหได้อย่างรวดเร็วก่อนจะลุกลาม

๓. การตรวจสอบที่นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วไม่เกิดซ้ำ หรือลดความรุนแรงของปัญหา ถือเป็น การนำความผิดพลาดมาแก้ไขให้เกิดประโยชน์

๔. การใช้PDCA เพื่อการแก้ปัญหา ด้วยการตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหา เมื่อหาปัญหาได้ก็นำมาวางแผนเพื่อดำเนินการตามวงจร PDCA ต่อไปการนำวงจร PDCA ไปใช้อย่างสัมฤทธิ์ผล

Plan : ครูกำหนดแผนงานร่วมกับนักเรียน

Do : นักเรียนนำไปปฏิบัติตามแผนงานโดยได้รับความช่วยเหลือจากครู

Check : ตรวจสอบเพื่อค้นหาปัญหาทางเคียงและวิธีแก้ไขที่เหมาะสมที่สุด

Act : กำหนดวิธีแก้ไขเป็นมาตรฐานเพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติได้สะดวก

จึงกล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับทฤษฎีวงล้อเดมมิง (PDCA) เป็นนการดำเนินการตามขั้นตอน ๔ ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนอย่างรอบคอบเพื่อการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบที่รอบคอบ เมื่อดำเนินการตามแผนที่วางไว้แล้วจึงดำเนินการตรวจสอบว่าการดำเนินงานต่าง ๆ นั้นเป็นไปตามแผนที่กำหนดหรือไม่อย่างไร ถ้าเป็นไปตามที่กำหนดมีผลลัพธ์ที่ดีสามารถจัดให้เป็นวิธีการที่เป็นมาตรฐาน ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามแผนต้องสามารถบอกได้ว่าเกิดจากสาเหตุใดและถ้าจะให้บรรลุควรจะแก้ปัญหที่เกิดขึ้นอย่างไรและกำหนดแผนที่จะดำเนินในครั้งใหม่ต่อไป อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานตามวงจร Deming Cycle จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกคนในองค์กรจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนของวงจร Deming Cycle

การบูรณาการแบบสหวิทยาการ

การจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยเน้นความสำคัญของความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไปซึ่งขึ้นอยู่กับระดับ

การศึกษาและความเหมาะสมสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ที่สำคัญของสังคมโดยมีภารกิจหลัก ๔ ประการคือการสอนหรือการผลิตบัณฑิตการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือการวิจัยการบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับความเร่งด่วนในการพัฒนาประเทศความต้องการการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงมากกว่าระยะเวลาที่ผ่านมาสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องพัฒนาบัณฑิตให้เป็นคนดีมีงานทำด้วยคุณธรรมนำคุณภาพการบูรณาการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอนจึงเป็นนโยบายหลักของการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเชื่อมโยงความสมบูรณ์ของบัณฑิตให้มีความสมดุลทั้งความรู้และคุณธรรมซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรคสิ่งที่มีคุณภาพในสังคมโดยรวมหลักสูตรบูรณาการเป็นหลักสูตรที่นำเอาเนื้อหาของวิชาต่างๆมาหลอมรวมเข้าด้วยกันทำให้เอกลักษณ์ของแต่ละรายวิชาหมดไปและเกิดเป็นเอกลักษณ์ใหม่ของหลักสูตรที่เชื่อมโยงความรู้ความคิดรวบยอดและทักษะในวิชาต่างๆเข้าด้วยกันตามแนวนอนกับวิชาอื่นในชั้นเดียวกันโดยอาจเป็นทั้งวิธีการสอนและวิธีการจัดโปรแกรมการสอนที่มีเนื้อหาวิชาต่างๆในหลักสูตรและทักษะสามารถเชื่อมโยงให้เป็นสิ่งเดียวกันได้ทำให้กระบวนการถ่ายทอดความรู้มีความชัดเจนด้วยการประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของหัวข้อกิจกรรมโครงการหรือหัวเรื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้โดยองค์รวมทั้งด้านพุทธิพิสัยทักษะพิสัยและจิตพิสัยมีความสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมและเป็นไปตามสภาพจริงของสังคมการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระทั้งหลายเข้าด้วยกันอย่างมีความหมายนำความคิดรวบยอดหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของผู้เรียนมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสัมพันธ์ของเวลาเกิดความคิดรวบยอดในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจรู้จักใช้ทักษะต่างๆอย่างเหมาะสมรวมทั้งสามารถเลือกหรือพัฒนาโครงการและวิธีการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับการเรียนได้อย่างอิสระด้วยตนเอง (พูนสุข อุตม, ๒๕๕๖ : ๓๕)

การเรียนการสอนแบบบูรณาการจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและเป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสำคัญของการบูรณาการไว้ว่าการบูรณาการนั้นผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายเพราะว่าความคิดรวบยอดในแต่ละเรื่องที่คุณสอนจะเปลี่ยนแปลงไปตามความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนการเรียนแบบบูรณาการจะทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียนและมีความเข้าใจมากขึ้นการบูรณาการมีความสำคัญเนื่องจากเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เพื่อการแก้ไขการดำเนินชีวิตแห่งตนการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างเป็นองค์รวม

ดังนั้นการบูรณาการการเรียนการสอนเป็นกระบวนการบูรณาการเป็นการนำศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกันเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกันหรือเกี่ยวข้องกันควรนำมาเชื่อมโยงกันเพื่อให้เรียนรู้ได้อย่างมีความหมายลดความซ้ำซ้อนเชิงเนื้อหาวิชาแนวคิดสำคัญที่คุณสอนจะนำมาใช้เป็นเทคนิคในการจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้นำข้อมูลหลากหลายที่เกิดจากการเรียนรู้ไปสัมพันธ์เชื่อมโยงก็คือแนวคิดเกี่ยวกับ“ การบูรณาการ ” เหตุที่ต้องจัดให้มีการบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนคือในชีวิตของคนเรามีเรื่องราวต่าง ๆ ที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่ได้แยกออกจากกันเป็นเรื่องๆเมื่อมีการบูรณาการเข้ากับชีวิตจริงโดยการเรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัวแล้วขยายกว้างออกไปผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นและเรียนรู้ได้อย่างมีความหมายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความคิดความสามารถและทักษะที่หลากหลาย

การเรียนรู้ที่แท้จริง คือผู้เรียนต้องมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนรู้ออกไปใช้ในการดำเนินชีวิต สิ่งที่เราเรียนรู้กับชีวิตจริงจึงต้องเป็นเรื่องเดียวกัน ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ได้โดยสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนต้องแก้ปัญหาและนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้หรือแสดงความรู้ที่ออกมาในลักษณะ

ต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในลักษณะต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้มีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสามารถเฉพาะที่ผู้เรียนแต่ละคนมีแตกต่างกัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

การบูรณาการการเรียนการสอนในชั้นเรียนจึงเป็นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เรียนรู้ โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลสื่อและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นได้โดยผู้สอนจะมีวิธีการหรือเทคนิคที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นๆโดยการให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

๑๐. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

การชื่นชมความสำเร็จของผู้เรียน

การวัดผลประเมินผล

ประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการ ประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคปฏิบัติ การเขียนตอบ การสอบปากเปล่า การมอบหมายงานให้ปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น

กระบวนการบูรณาการแบบสหวิทยาการโดยใช้ ทฤษฎี PDCA

สื่อการจัดการเรียนรู้

- การใช้เทคโนโลยีช่วยจัดการเรียนรู้
- การใช้ชุมชน หน่วยงานภายนอกเป็นฐานการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

- การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
- กระบวนการกลุ่ม
- การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

- ๑๑.๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ มีจิตสำนึกในการออมเงินเป็นประจำทุกวัน
- ๑๑.๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ มีทักษะในการใช้จ่ายเงินอย่างถูกวิธีและมีใช้ยามที่จำเป็น
- ๑๑.๓ ผู้เกี่ยวข้องร้อยละ ๙๕ มีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

- ๑๒.๑ นักเรียนเกิดทักษะในกระบวนการทำงานตามหลัก PDCA
- ๑๒.๒ นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้การแก้ไขปัญหาด้วยตัวตนเอง
- ๑๒.๓ นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่ได้จากการทำงานและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น
- ๑๒.๔ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการบูรณาการแบบสหวิทยาการ
- ๑๒.๕ นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของการประหยัดอดออม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑๒.๖ ควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ๑๒.๗ ควรมีการพัฒนาในรูปแบบของกิจกรรมที่ส่งเสริมการออมให้มีความหลากหลายมากขึ้น
- ๑๒.๘ ควรเพิ่มกลุ่มเป้าหมายให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์โครงการให้กับนักเรียนที่สนใจ

สนใจ

๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ

- ๑๓.๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการเรียนรู้ผ่านโครงการ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ
- ๑๓.๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ รู้จักวางแผนในการใช้จ่ายเงิน และมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน
- ๑๓.๓ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตระหนักถึงการออม และใช้เงินอย่างถูกวิธี
- ๑๓.๔ ปลุกฝังให้นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑ มีการแบ่งปัน ความมีน้ำใจ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับคนอื่น ๆ ในสังคม

ลงชื่อ จุฬาลักษณ์ ใหญ่ปารม ผู้รายงาน
(นางสาวจุฬาลักษณ์ ใหญ่ปารม)
ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลึงกลม ผู้รับรองรายงาน
(นายวุฒิภัทร แก้วกลึงกลม)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

๑๔. ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนผ่านกระบวนการบูรณาการแบบสหวิทยาการ

ภาพกิจกรรมการปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

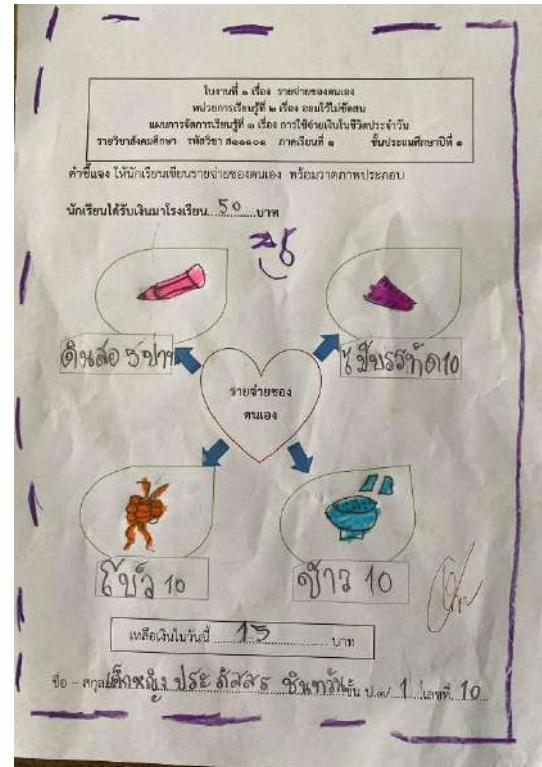

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยกิจกรรมโครงงานเป็นฐาน

ที่	ชื่อ-สกุล	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	รวม
1	เด็กชายอนันต์ ชื่นวัน	50	50	50							10	50	50					50	50	10				50	10	10							
2	เด็กชายปัทมกร ภาวการ	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
3	เด็กชายประสิทธิ์ ภาวการ	5	10	15							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
4	เด็กชายพรชัย สิมะเสน	-	-	10							-	-	-					-	-	-				-	-	-							
5	เด็กชายสิริชัยรัตน์ โฉมพิตร	-	-	-							10	-	-					-	-	-				-	-	-							
6	เด็กชายณัฏฐนันท์ ศุภพิน	-	-	-							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
7	เด็กชายณัฏฐนันท์ สารบูรณ์	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
8	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
9	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	5	5	5							5	5	5					5	5	5				5	5	5							
10	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
11	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
12	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	-	-	-							-	-	-					-	-	-				-	-	-							
13	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	-	-	-							5	5	5					5	5	5				5	5	5							
14	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
15	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	-	-	-							-	-	-					-	-	-				-	-	-							
16	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
17	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	-	-	-							-	-	-					-	-	-				-	-	-							
18	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	10	10	10							10	10	10					10	10	10				10	10	10							
19	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	-	-	-							5	5	5					5	5	5				5	5	5							
20	เด็กชายณัฏฐนันท์ สิมะเสน	5	5	5							5	5	5					5	5	5				5	5	5							

บัญชีการออมเงินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ภาระงาน เรื่อง จำเป็นออมได้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อนวัตกรรม การเลี้ยงปลาตุก เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะในวิชาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ผู้จัดทำ

1. นางเดือนฉาย ไหลริน รับผิดชอบสอนวิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
2. นายศรุต สาริกา รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม 16 พฤษภาคม 2568 - 31 มีนาคม 2569

ที่มาและความสำคัญ

1. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/พัฒนานวัตกรรม

การวิเคราะห์ Pain Point ที่เป็นที่มาของการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนาส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนมีทักษะชีวิต รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคม ตลอดจนการส่งเสริมเพิ่มทักษะด้านการเตรียมอาชีพ ให้มีการประกอบอาชีพ อิสระลักษณะเศรษฐกิจแบบพอเพียง ดังนั้นทางโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) จึงได้มีการจัดทำกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้นักเรียน โดยการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงปลาตุก เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกฝนและมีทักษะในวิชาชีพการเลี้ยงปลา เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพหารายได้ต่อไป

การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง เด็กได้ร่วมกันคิด วางแผนตามขั้นตอน ร่วมกันแก้ปัญหา เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ครูสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก สร้างความเข้าใจในบริบทของสิ่งแวดล้อม ครูเป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก สังเกตกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ดีให้กับนักเรียนด้วย

การวิเคราะห์บริบทพื้นที่/สถานศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ตามบริบทของชุมชนหมู่บ้านหนองเหล่าเป็นหมู่บ้านเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ซึ่งสถานศึกษาได้นำวิถีชีวิตชาวบ้านและน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยมีการจัดเลี้ยงปลาตุกขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ถึงขั้นตอน และการวางแผนในการเลี้ยงปลาตุก สามารถนำไปต่อยอดเป็นทักษะการสร้างอาชีพในอนาคตต่อไปได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะในวิชาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แก่การพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคม
3. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดอาชีพที่สร้างรายได้

ผลลัพธ์ นักเรียนได้เรียนรู้และสามารถนำไปพัฒนาก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ

ผลผลิต นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักความพอประมาณ

- จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงงบประมาณรายจ่าย รู้จักประหยัด และให้เกิดผลคุ้มค่าที่สุด
- จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่กระทบต่อการเรียน เป็นต้น

หลักการมีเหตุผล

- การเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน
- การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพโดยสอดคล้องกับบูรณาการกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักภูมิคุ้มกัน

- การจัดกิจกรรมโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะสามารถป้องกันความเสี่ยงและความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

เงื่อนไขความรู้

- นักเรียนมีความรู้ด้านอาชีพ
- นักเรียนมีความรู้ด้านอาชีพการเลี้ยงปลา
- นักเรียนเกิดทักษะในการบริหารจัดการ และการทำงานเพื่อส่วนรวม

เงื่อนไขคุณธรรม

- นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างสนใจ
- นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความมานะ อดทน ขยันหมั่นเพียรในการเรียนรู้
- นักเรียนมีความสามัคคีในหมู่คณะ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม มีใจโอบอ้อมอารี เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน
- ผู้รับผิดชอบจัดโครงการอย่างสร้างสรรค์ และเต็มความสามารถ

ลงสู่ ความสมดุล 4 มิติ คือ

1. เศรษฐกิจ – มีการวางแผนดำเนินการตามกิจกรรมโดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ประหยัด และคุ้มค่าที่สุด
2. สังคม – สังคมไทยดำรงอยู่บนพื้นฐานของความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
3. วัฒนธรรม – เอกลักษณ์วิถีเกษตรกรรมของไทยจะยังคงอยู่ตราบนานเท่านาน
4. สิ่งแวดล้อม – เกิดความรัก และร่วมกันหวงแหนทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 จำโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)
จำนวน 19 คน (นักเรียนชาย 12 คน นักเรียนหญิง จำนวน 7 คน)

เครื่องมือที่ใช้

สื่อ- อุปกรณ์/เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	กิจกรรมการชดบ่อเลี้ยงปลา
2	อุปกรณ์ และเครื่องมือ
3	ใบกิจกรรม ใบความรู้
4	ใบงานกิจกรรมการเลี้ยงปลา

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการออกแบบการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1. สำรวจปัญหาการเลี้ยงปลา	- สำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้เรียน
2. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สอน เกี่ยวกับการเลี้ยงปลา	- กำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ และสิ่งที่ ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน คือผู้เรียนมีทักษะในการ ปฏิบัติ
3. กำหนดวิธีการสอน กิจกรรมการ เรียนรู้ และการลงมือปฏิบัติ	- ออกแบบแผนการสอน และนวัตกรรมการสอน
4. ดำเนินการตามแผนการสอน	- นำแผนการสอน และนวัตกรรมการสอน ไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน
5. วัดและประเมินผล	- วัดและประเมินผลการใช้นวัตกรรม โดยวัดจาก ทักษะในการลงมือปฏิบัติจริง
6. สรุปและรายงานผล	- สรุปผล รายงานผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำสู่การ ปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนมีทักษะชีวิต รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคม ตลอดจนการส่งเสริมเพิ่มทักษะด้านการเตรียมอาชีพ ให้มีการประกอบอาชีพอิสระลักษณะเศรษฐกิจแบบพอเพียง ดังนั้นทางโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) จึงได้มีการจัดทำกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้นักเรียน โดยการจัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงปลาตุก เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกฝนและมีทักษะในวิชาชีพการเลี้ยงปลา เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพหารายได้ต่อไป

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 80
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร้อยละ 90
3. เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะด้านวิชาชีพการเลี้ยงปลาตุก เพื่อเป็นแนวทางในการหารายได้และการประกอบอาชีพ

เชิงคุณภาพ

1. ผู้เรียนมีทักษะการทำงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่สถานศึกษากำหนด
3. เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะด้านการทำงานเป็นทีม

บทเรียนที่ได้รับ

1. ประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร และโรงเรียน มีนวัตกรรมการเรียนการสอนการเลี้ยงปลาตุก เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะในวิชาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงครูได้มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยแสวงหาความรู้อยู่เสมอเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ประโยชน์ต่อนักเรียน
 1. นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะในวิชาชีพการเลี้ยงปลาตุก เพื่อเป็นแนวทางในการหารายได้และการประกอบอาชีพ

3. ประโยชน์ต่อชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมการเลี้ยงปลาตุกเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะอาชีพ ชุมชนมีภูมิคุ้มกันในตัวเองที่ดีขึ้น ที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา

ลงชื่อ เดือนฉาย ไหลริน ผู้รายงาน

(นางเดือนฉาย ไหลริน)

ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ลงชื่อ วุฒิภัทร แก้วกลิงกลม ผู้รับรองรายงาน

(นายวุฒิภัทร แก้วกลิงกลม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมในการเลี้ยงปลาตก เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะในวิชาชีพ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

บ่อปลาตก

ปล่อยพันธุ์ปลาลงบ่อ

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

